

PIĄTEK-NIEDZIELA
107-09.11|2025|

GAZETA OLSZTYŃSKA

WEEKEND

GAZETA Warmii i Mazur

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127

4 5

9 770137 912057

ŚMIECI CORAZ DROŻSZE

SZYKUJE SIĘ KOLEJNA PODWYŻKA
STAWEK ZA ODBIÓR ODPADÓW
OD MIESZKAŃCÓW OLSZTYNA

Jadą na Marsz
Niepodległości \3

W Olsztynie przybywa
elektryków \6

Polska była Jej
całym życiem \7

Jak architekt Hitlera
kary śmierci uniknął... \10

BEZPŁATNY
DODATEK W KAŻDY
PONIEDZIAŁEK I PIĄTEK

RELAKS
z Gazetą Olsztyńską

SYGNAŁ Z NOWEGO JORKU

Świat polityki się zmienia. Kiedyś wybory burmistrza Nowego Jorku były sprawą ważną – w końcu to jedno z najważniejszych miast na świecie, siedziba Wall Street i ONZ – ale jednak lokalną. Dziś dzięki mediom społecznościowym kampania w Nowym Jorku stała się globalnym wydarzeniem.

Elekcją interesowały się miliony nowojorczyków, co dało sygnał algorytmom, które jeszcze bardziej nakręciły zainteresowanie. W efekcie zaczęły nią żyć setki milionów ludzi. Faworyt wyborczego wyścigu Zohran Mamdani stał się jednym z bardziej rozpoznawalnych polityków w skali świata. A jego piosenki stały się wiralami.

Na pewno bezprecedensowy jest fakt, że Nowym Jorkiem będzie rządził polityk określający się jako demokratyczny socjalista. Niektóre jego propozycje są bardzo ciekawe, jak te doty-

czące dostępności mieszkań czy transportu publicznego. Pomysł sklepów spożywczych prowadzonych przez władze stanowe wydaje się być nietrafiony. W handlu detalicznym żywnością na całym świecie marze są tak niskie, że nie ma czego ciąć. Publiczny operator sklepów spożywczych mógłby raczej zadbać o to, żeby rolnicy dostali godną zapłatę, i to na czas. Ale to raczej nie będzie miało wpływu na ceny żywności w Nowym Jorku.

Wielu komentatorów uważa, że demokraci skracają wlewo. Impuls płynący

z Nowego Jorku jest jasny. Ale z drugiej strony wygrali oni też ważne wybory na gubernatorów stanów New Jersey i Wirginia. Ich kandydatami byli umiarko-

wani politycy. W Kalifornii demokraci odnieśli sukces w ważnym referendum w sprawie granic okręgów wyborczych. Szefem całej operacji był Gavin Newsom,

wyrastający na silnego pretendenta do walki o prezydencką nominację po lewej stronie. Jednak Newsom to również polityk raczej centrowicowy, często wetujący na poziomie stanowym co bardziej radykalne pomysły tamtejszej legislatury. Trudno więc powiedzieć, w którą stronę pójdzie antytrumpowska opozycja. O wszystkim ostatecznie zdecydują prawyby, proces, którego bardzo zabrakło po zbyt późnym wycofaniu się Joe Bidena z wyborów w 2024 roku. Teraz wszystko powinno być robione po kolei.

MARCIN KULASEK
MINISTER NAUKI
I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

ZYCZENIA

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

Radostaw Król

11 listopada

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

Z okazji **Narodowego Święta Niepodległości** składam wszystkim Mieszkańcom Warmii i Mazur serdeczne życzenia pomyślności, pokoju oraz dumy z naszej Ojczyzny.

Niech to wyjątkowe święto przypomina nam o wartości wolności, o odwadze i poświęceniu tych, którzy walczyli o niepodległą Polskę, oraz o odpowiedzialności za przyszłość naszego kraju.

Niech biało-czerwone barwy będą symbolem jedności, wspólnoty i miłości do naszej ojczystej ziemi.

Radostaw Król

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

Olsztyn, 11 listopada 2025 r.

913250lbr-b-M

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 7B
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matra
zarzad@gazetaolsztynska.pl

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka Weder-Gryglewicz

**ZASTĘPCY
REDAKTORA
NACZELNEGO**
Michał Podolak,
Igor Hrywna,
Andrzej Mielnicki,
Barbara Barczuk

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Artur Dryhynicz
wydawca@gazetaolsztynska.pl
sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETAOLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 7B
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
tel. 505 766 681
gazeta@dzienniklaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
tel. 604 408 305
reklamy@dzienniklaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dzienniklaski.pl
tel. 502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7B
tel. 502 499 539

JADĄ NA MARSZ NIEPODLEGŁOŚCI

Marsz Niepodległości to — jak mówi Piotr Lisiecki — radosny rytuał świętowania niepodległości.

— Jedziemy z Warmii i Mazur pełnymi autokarami. To święto jest dla wszystkich, którzy mają Polskę w sercu — stwierdza prezes Ruchu Narodowego i lider Konfederacji w regionie.

— Który to już pana Marsz Niepodległości?

— Trudno policzyć. Były lata, gdy obowiązki służbowe wypadały akurat w okolicach święta, ale generalnie byłem na prawie wszystkich. To stały punkt mojego roku i ważny osobisty rytuał.

— Ma pan swój zestaw przygotowań?

— Oczywiście. Ciepłe ubranie, wygodne buty, białoczerwona flaga i dobry humor. To wielkie święto narodowe przeżywane we wspólnocie. Idziemy godnie, radośnie, z dumą. Jest też element logistyki osobistej: spotkania z ludźmi przed startem, szybkie sprawdzenie trasy, kontaktów i punktów zbiórki.

— Wspomniał pan o logistyce. Jak wygląda w tym roku?

— Kompletujemy listy i jedziemy w zorganizowany sposób. Z Olsztyna wyjadą dwa autokary. Do tego Elbląg — jeden, Kętrzyn — jeden, Szczytno — jeden oraz Ostróda i Iława — jeden. To kilka pełnych autobusów z Warmii i Mazur. Sporo osób dojeżdża też własnym transportem: samochodami, pociągami czy autobusami kursowymi.

— Marsz 2025 idzie pod hasłem...

— „Jeden naród, silna Polska”. To prosta, a zarazem wymagająca myśl: jesteśmy jednym narodem gospodarzy tej ziemi i tylko zjednoczeni będziemy silni. W tej części Europy jedność to

warunek przetrwania i rozwoju. To także marsz dumy i radości — chcemy okazać wdzięczność tym, którzy walczyli o wolność, i pokazać, że pamiętamy.

— Prezydent RP Karol Nawrocki też idzie?

— Tak, trwają rozmowy w sprawie formuły udziału pana prezydenta. Na dzień publikacji szczegóły mogą być jeszcze nieznane, ale sama rozmowa pokazuje rangę wydarzenia i oczekiwanie wspólnotowego świętowania ponad polityką.

— Pamięta pan swój pierwszy Marsz? Co najbardziej zapadło w pamięć?

— Do dziś mam przed oczami absurdalną „blokade” ludzi przebranych w pasiaki z Oświęcimia, którzy usiłowali zatrzymać Marsz Niepodległości. To był szok: jak można w ten sposób protestować przeciw świętowaniu niepodległości? Innym razem — jeden z bardziej niepokojących marszów — niemiecka Antifa, ściągająca przez polską lewicę, napadła na rekonstruktorów w mundurach z epoki powstania listopadowego. Sprawcy, przy milczącej zgodzie ówczesnej władzy, spokojnie wyjechali do Niemiec. Te sceny pamięta się latami — także po to, by docenić spokój i rangę obecnych obchodów.

— To prawda, ostatnie edycje były spokojniejsze. Jak będzie w tym roku?

— Jestem przekonany, że godnie i bez incydentów. Uczestnicy nie szukają zadymy — chcą podkreślić wagę święta i niepodległości. Kiedy policja wykonuje swoje zadania bez prowokacji, a straż Marszu — złożona z działaczy patriotycznych, młodych prawników, byłych żołnierzy i funkcjonariuszy — pilnuje porządku, wszystko przebiega wzorowo. Mamy sprawdzone procedury, łączność, punkty medyczne i stewardów wtłumie.

— To marsz „jednego środowiska”, jak twierdzą krytycy?

— Nie. To Marsz Polaków. Każdy, kto ma Polskę w sercu i chce z godnością

nieść białoczerwoną, jest zaproszony. W tłumie są kombataneci, rodziny, młodzież, seniorzy. To święto jednoczące, ponad podziałami — zwyczajna, radosna wspólnota, której nie da się zredukować do żadnej etykiety.

Tym, którzy twierdzą, że to „marsz jednego środowiska”, odpowiem krótko: proszę przyjść i zobaczyć. Białoczerwone morze, modlitwa, hymn, uśmiechy i szacunek. Kto był, ten wie, że te łatwe formułki po prostu nie pasują do tego, co dzieje się 11 listopada w Warszawie.

— W tym roku doszedł temat zamknięcia Dworca Centralnego.

— Trudno odczytać to inaczej niż próbę zniechęcenia. Przypomnę 2017 rok: z Olsztyna jechaliśmy specjalnym, wynajętym pociągiem, tyłu było chętnych. Teraz, przy zamkniętym Centralnym, część osób wybierze

samochody czy autokary, a inni pojedą pociągami na inne stołeczne stacje. Poradzimy sobie, ale termin tych prac budzi sprzeciw i rodzi pytania.

— Kto dziś formalnie organizuje Marsz?

— Od początku robi to stowarzyszenie Marsz Niepodległości powołane przez organizacje młodzieżowe i patriotyczne. To nie jest wydarzenie partyjne, to oddolna, obywatelska inicjatywa. Politycy mogą być obecni, ale idą jak każdy inny obywatel — z flagą, obok sąsiada, znajomego, rodziny.

— Jak wygląda struktura porządkowa? Skąd bierze się straż Marszu?

— To ludzie z kwalifikacjami: działacze organizacji patriotycznych, młodzi prawnicy, byli żołnierze i funkcjonariusze. Są szkolenia, wyznaczone sektory, posterunki przy wejściach i przy scenie, łączność ra-

diowa oraz procedury na wypadek nagłych zdarzeń. Dzięki temu, obok policji, potrafimy zadbać o komfort i bezpieczeństwo tysięcy ludzi.

— Jaka będzie tegoroczna trasa i finał?

— Jak w ostatnich latach: start o 14 w centrum, marsz głównymi arteriami, a finał na błoniach Stadionu Narodowego — duży, patriotyczny koncert. Zapowiedziane są znane kapele, choćby Basti. To mocny, muzyczny akcent domykający wspólne świętowanie.

— Marsz to także rodziny i seniorzy. Jak to wygląda w praktyce?

— Dla wielu osób to jedyny taki dzień w roku, który przeżywają razem. Idą rodzice z dziećmi, dziadkowie z wnukami, a obok weterani. Mamy zabezpieczenie medyczne: karetki, punkty medyczne, ratowników w oznaczonych strojach wmięszanych w tłum, gotowych do natychmiastowej reakcji, jeśli ktoś źle się poczuje. Starszym i weteranom zapewniamy podwózkę w trudniejszych miejscach trasy.

— Co Marsz znaczy dla Warmii i Mazur?

— To piękny znak jedności regionu z całą Polską. Jedziemy z dumą — z Olsztyna, Kętrzyna, Szczytna, Ostródy i Iławy, ale też mniejszymi grupami z wielu miejscowości. Wspólny wyjazd, wspólne śpiewanie hymnu,

Piotr Lisiecki

białoczerwone flagi — to buduje poczucie wspólnoty.

— Jeśli ktoś z Warmii i Mazur zdecyduje się w ostatniej chwili, to jak ma dołączyć?

— Listy autokarowe są praktycznie zamknięte i nie chcę nikomu robić złudnych nadziei. Ale drzwi są otwarte: można wsiąść w samochód ze znajomymi, skorzystać z pociągu — mimo utrudnień — albo autobusu kursowego. Spotkajmy się na miejscu i idźmy razem. Dla spóźnialskich mamy punkty zbiórki i numery kontaktowe do koordynatorów — na miejscu łatwo nas znaleźć.

— Marsz Niepodległości jest nazywany największym marszem patriotycznym w Europie...

— Nasz Marsz to prawdziwy fenomen. Poprzednie pokolenia oddawały krew za wolność. Dziś żyjemy w pokoju — tym bardziej i w tym roku pokażmy wdzięczność i dumę. Zapraszam wszystkich z Warmii i Mazur. Przyjedźcie, przeżyjcie to razem z nami, a wróćcie bogatsi o doświadczenie jedności, które jest nam tak bardzo potrzebne w tych czasach.

JAN BERDYCKI

Z wielkim żalem
przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Pani

Krystyny Adamowicz

urodzonej w Wilnie polskiej dziennikarki, autorki książek, społeczniczki, strażniczki pamięci polskości na Litwie, wyróżnionej Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Rodzinie i Bliskim Zmarłej

przekazujemy słowa wsparcia
i wyrazy najgłębszego współczucia.

W imieniu Członków Zarządu
Województwa
Warmińsko-Mazurskiego
Marszałek
Marcin Kuchciński

w imieniu Radnych
Województwa
Warmińsko-Mazurskiego
Przewodniczący
Bogdan Bartnicki

Z żalem żegnamy Panią

Krystynę Adamowicz

wybitną dziennikarkę i oddaną działaczkę polskiej społeczności na Litwie. Jej wieloletnia praca na rzecz pielęgnowania polskiej kultury na Wileńszczyźnie oraz żywa obecność w środowisku kulturalnym Warmii i Olsztyna pozostaną w naszej pamięci jako przykład prawdziwego zaangażowania i troski o dziedzictwo narodowe. Z wdzięcznością wspominamy Jej wkład w organizację Koncertów Kaziukowych, które stały się ważnym wydarzeniem kulturalnym w naszym regionie.

Składamy wyrazy współczucia

**Rodzinie, Bliskim oraz wszystkim,
którzy mieli zaszczyt z Nią współpracować**

Robert Szewczyk
Prezydent Olsztyna

anty-DEFAMATION.pl

PRAWDA KONTRA DEZINFORMACJA

CZYTAJ NA PORTALU
<https://anty-defamation.pl/>

POLSKA
FUNDACJA
NARODOWA

37250tbp-b-k

WWW.MOTOFURY.PL

NOWY PORTAL

MOTORYZACYJNY

SPRZEDAŻ | KUPNO | WYNAJEM

33250TBP-N-K

OPŁATY ZA ŚMIECI PÓJDA W GÓRĘ

**Szykuje się kolejna podwyżka stawek
za odbiór odpadów od mieszkańców Olsztyna.**

Obecnie w Olsztynie obowiązuje system opłat uzależniający ich wysokość od zużycia wody. Tę rewolucyjną metodę władze miasta wprowadziły kilka lat temu. Metoda naliczania opłat za śmieci w zależności od ilości zużytej wody w danej nieruchomości ma odzwierciedlać ilość wytworzonych odpadów komunalnych. Az tym wcześniej był problem. W tzw. szarej strefie, zdaniem ratuszowych urzędników, znalazło się około 20 tys. mieszkańców, którzy unikali płacenia za odpady. Za produkowane w ten sposób śmieci musieli płacić inni. Przyjęto zatem zasadę, że tam, gdzie są ludzie, zużywana jest także woda i będzie ona najlepszym wyznacznikiem tego, czy w danej posesji ktoś mieszka. Urzędnicy w oparciu o liczbę produkowanych w Olsztynie śmieci i zużycie wody wyliczyli, że nowe stawki powinny wynieść 8,4 zł za m sześć. zużytej wody. Te stawki rosły w kolejnych latach. W 2024 roku nastąpiło zupełnie coś innego. Stawka za odbiór śmieci od mieszkańców Olsztyna spadła o kilkanaście procent, z 11,10 zł do 9,80 zł za m sześć. zużytej wody.

„Obniżka jest możliwa m.in. dzięki planowanemu uruchomieniu w połowie roku spalarni odpadów oraz wygenerowanej w ubiegłym roku (2023) nadwyżce” – informowali wtedy przedstawiciele biura prasowego Urzędu Miasta Olsztyna.

Taka sytuacja nie trwała długo, bo w kwietniu 2025 roku zaczęła obowiązywać nowa, wyższa stawka. Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, wzrosły do 11,70 zł za 1 m sześć. zużytej wody

miesięcznie. Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w selektywny sposób, to płaci 35,10 zł za 1 m sześć. zużytej wody miesięcznie. Wcześniej było to około 30 zł.

Nie dość, że stawki są i tak wysokie, to wielu mieszkańców kwestionuje sposób ich naliczania. Do sprawy odniósł się Robert Szewczyk, prezydent Olsztyna. – Nie jest to doskonały system, ale jest najlepszy z tych, który mamy do wyboru – oznajmił.

ŚMIECIOWI GIGANCI

Teraz szykuje się kolejna podwyżka opłat za odbiór śmieci. Na razie jednak ratusz nie podaje szczegółów. – Koszty z tytułu funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2025 roku szacujemy na około 62,8 mln zł – informuje Karol Grosz z ratuszowego biura prasowego. – Obecnie rozstrzygamy przetarg na odbiór odpadów od 2026 roku. Czekamy też na nowy cennik zagospodarowania odpadów komunalnych przez Zakład Gospodarki Odpadami Ko-

munalnymi. W związku ze spodziewanym wzrostem cen tych usług zajdzie konieczność zmiany stawek za odbiór odpadów od mieszkańców. Z wyżej wymienionych powodów dziś nie określimy jeszcze skali podwyżek i miesiąca, od którego będą obowiązywały.

Już wiadomo, jakie szacunkowe będą w przyszłym roku koszty odbioru odpadów z terenu Olsztyna. W tej sprawie ratusz rozpiął przetarg, w którym właśnie otwarte zostały złożone oferty. Olsztyński rynek walczył dwaj lokalni śmieciowi potentaci: Remondis i Koma. Miasto zostało podzielone na kilka sektorów. Łącznie zarezerwowano na ten cel na 2026 roku około 82 mln zł. Niewielkim pocieszeniem jest fakt, że sumując najniższe oferty, wychodzi kwota około 81 mln zł, co pozwoli ratuszowi teoretycznie zaoszczędzić około sześciu mln zł. Do tej kwoty należy jeszcze doliczyć koszty związane z zagospodarowaniem odpadów.

DROŻEJ PO POŻARZE

Podwyżek stawek za odbiór odpadów mogą

spodziewać się również mieszkańcy Braniewa. Ale z innego powodu. To konsekwencja pożaru sortowni śmieci w Elblągu, do którego doszło pod koniec października. Obiekt spłonął całkowicie. A sortownia odbierała śmieci m.in. z terenu powiatu braniewskiego. – Nie zakładaliśmy takiej sytuacji. Dzisiaj problemem nie jest odbiór odpadów, lecz koszty transportu i utylizacji. Odległości do najbliższych instalacji, takich jak Gdańsk czy Olsztyn, powodują, że znacząco podniosą się koszty – tłumaczył Tomasz Sielicki, burmistrz Braniewa, na antenie Radia Olsztyn. – Podwyżki opłat za wywóz śmieci są nieuniknione. Mówimy o minimum 100-procentowej podwyżce, ale to może być więcej. To sytuacja nieplanowana i wszyscy będziemy musieli się z nią zmierzyć. Rzeczywistość się zmienia, ilość odpadów się zmienia, dlatego musimy myśleć o nowych rozwiązaniach, które zmniejszą koszty i będą bardziej logiczne.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

CZAS ZASYPAĆ TE DZIURY

Jeszcze w tym miesiącu dowiemy się, kto będzie chciał zagospodarować teren przy Wysokiej Bramie, w tym zasypać znajdujące się tam dziury.

Sprawa dziury pod Wysoką Bramą sięga 2012 roku. Wówczas zespół kierowany przez archeologa Adama Mackiewicza odsłonił w tym miejscu fundamenty pochodzące z drugiej połowy XIV wieku rondeli, czyli wieży obronnej. Jednak od tamtego czasu niewiele się zmieniło. Najbardziej rzucały się w oczy drzewa, które stopniowo z różnych stron murów wyrastały ponad powierzchnię. Wewnątrz przechodnie zrobili sobie śmietnisko. Zmianę tej sytuacji zapowiadał prezydent Olsztyna Robert Szewczyk, deklarując, że dziura zostanie zasypana. W tej sprawie w sierpniu podpisano z samorządem województwa umowę na dofinansowanie. Teraz władze Olsztyna przechodzą do konkretnych działań. Właśnie został rozpisany przetarg na realizację zadania „Rondela – ochrona dziedzictwa kulturalnego poprzez uczynienie historycznego terenu przed Wysoką Bramą w Olsztynie”. „Przedmiotem zamówienia jest realizacja prac konserwatorskich oraz robót budowlanych polegających na uczynieniu historycznego terenu przed Wysoką Bramą wraz z rewitalizacją terenu zielonego” – czytamy w ogłoszeniu.

To, kto będzie starał się o te ważne dla Olsztyna zlecenie, dowiemy się 25 listopada. Wtedy minie termin składania ofert i nastąpi ich otwarcie. Czas na wykonanie samych prac to 11 miesięcy od daty podpisania umowy z potencjalnym wykonawcą. Ratusz otrzymał na ten cel ponad 2,4 miliona złotych dofinansowania, a całkowita wartość inwestycji wynosi ponad 2,8 miliona złotych. Po zakończeniu prac zniknie ogrodzenie, stare oświetlenie, zniszczone nawierzchnie, natomiast przebieg zasypanych fragmentów będzie widoczny na powierzchni dzięki odtworzeniu murów. Dojdzie do tego nowa nawierzchnia chodników, oświetlenie LED, podświetlenie Wysokiej Bramy i zagospodarowanie otoczenia zielenią.

– Powstanie tu piękny kawałek Olsztyna, piękny plac, przestrzeń. Zyskamy reprezentacyjne wejście na Stare Miasto, a dziura przestanie w końcu straszyć. Nie możemy utrzymywać tej tymczasowości – stwierdza prezydent Olsztyna Robert Szewczyk.

GS

W OLSZTYNIE PRZYBYWA ELEKTRYKÓW

W ciągu ostatnich lat liczba elektrycznych samochodów zarejestrowanych w Olsztynie wzrosła kilkakrotnie.

Po słabym 2024 roku, kiedy udział elektrycznych aut w rynku spadł do zaledwie 3 procent, kolejne miesiące przyniosły znaczne ożywienie w zakresie sprzedaży bezemisyjnych samochodów. Według najnowszych danych od stycznia do lipca 2025 roku zarejestrowano 18 065 e-samochodów, co oznacza wzrost o 80,47 procent w porównaniu do tego samego okresu ubiegłego roku, kiedy to na drogi wyjechało 10 010 elektryków. Okazuje się, że spory wpływ na te wyniki mają kierowcy z Olsztyna, którzy coraz częściej decydują się na zakup takiego pojazdu. Potwierdzają to statystyki ratuszowego wydziału spraw obywatelskich. – Na koniec grudnia 2022 roku mieliśmy zarejestrowanych w Olsztynie dokładnie 68 aktywnych elektrycznych samochodów osobowych – informuje Jakub Siudziński, wicedyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu

Miasta Olsztyna. – Z roku na rok takich aut przybywa, i to w zdecydowany sposób.

Na koniec 2023 roku elektrycznych samochodów w Olsztynie było już 156. Poprzedni rok zakończył się liczbą 315 zarejestrowanych tego typu pojazdów. Obecny rok to już ogromny skok. Do 4 listopada w miejskim rejestrze znalazło się już 629 osobowych elektryków. Ale to nie wszystko. – Należy pamiętać, że elektryczne pojazdy to także motorowery, samochody ciężarowe czy motocykle. Ogólna liczba wszystkich pojazdów z elektrycznym napędem wynosi obecnie 905 – podkreśla wicedyrektor Siudziński.

Kierowcy elektrycznych aut są zwolnieni z opłaty za postój w strefie płatnego parkowania w Olsztynie.

Należy pamiętać, że przy zakupie elektryka można skorzystać z dofinansowania z programu rządowego „NaszeAuto”: 30 tys. zł dla osób prowadzących

jednoosobową działalność gospodarczą i osób fizycznych z kartą dużej rodziny lub 18,75 tys. zł dla pozostałych. I uwzględniając taki bonus, e-auto można kupić nawet za kilkadzie-

siąt tysięcy złotych. A ich wybór jest duży. Dominują pojazdy produkowane w Chinach. Niektórymi z nich na jednym ładowaniu akumulatora można przejechać do 400 km.

W Olsztynie jest około 100 miejsc, w których są ładowarki do elektrycznych pojazdów. Postawiła je firma Energa Operator we współpracy z samorządami. Konieczność ich

budowy wynika z przepisów ustawy o elektromobilności. Na elektromobilność stawia również polski koncern paliwowy Orlen. Na Warmii i Mazurach uruchomił pierwszy hub szybkiego ładowania. Powstał przy trasie S7, na MOP Olsztynek-Południe. Umożliwia ładowanie ośmiu pojazdów jednocześnie i wyposażony jest w system dynamicznego podziału mocy, gwarantujący optymalny czas i moc ładowania na każdym stanowisku. Zainstalowane urządzenia zapewniają moc od 200 kW przy pełnym obciążeniu oraz do 400 kW na pojedynczym stanowisku i są dostosowane do indywidualnych wymagań technicznych aut.

„Dzięki zastosowanym rozwiązaniom ładowanie tam auta do optymalnego poziomu będzie trzykrotnie krótsze niż dotychczas i potrwa około 20 minut” – przekazuje Orlen.

65

OGŁOSZENIE

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

OBWIESZCZENIE

WIN-1.747.1.14.2025

Olsztyn, 4 listopada 2025 r.

Zgodnie z art. 9o ust. 6 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1234), w związku z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.)

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

podaje do publicznej wiadomości, że na wniosek pełnomocników inwestora: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie zmiany decyzji nr K-6/2025 z dnia 21 lipca 2025 r., znak: WIN-1.747.1.6.2025, o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, dotyczącej realizacji inwestycji pod nazwą „Rozbudowa linii kolejowej nr 38 na odcinku Elk – Korsze w zakresie budowy podstawy trakcyjnej Martiany wraz z przyłączami sanitarnymi, siecią sanitarną, przyłączem elektroenergetycznym wraz ze światłowodem, kablami powrotnymi, zasilaczami sieci trakcyjnej i linii potrzeb nietrakcyjnych, przyłączem i siecią telekomunikacyjną, systemem sterowania łącznikami sieci trakcyjnej oraz zjazdem i drogami wewnętrznymi w ramach projektu pn. Prace na linii kolejowej nr 38 na odcinku Giżycko – Korsze wraz z elektryfikacją”.

Zgodnie z wnioskiem inwestycją będą objęte nieruchomości (lub ich części) położone na terenie gminy Kętrzyn, powiat kętrzyński, województwo warmińsko-mazurskie, na działkach ewidencyjnych o numerach: 39/14, 8/54, 8/55, 8/61, obręb 0026 Martiany, 195 obręb nr 0031 Nowa Wieś Kętrzyńska. W związku z powyższym, zgodnie z art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572) strony postępowania mają prawo do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, mogą w terminie 7 dni od podania niniejszego obwieszczenia do publicznej wiadomości składać w przedmiotowej sprawie w formie pisemnej wnioski dowodowe, uwagi i żądania korespondencyjne, pocztą tradycyjną na adres: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie, Al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn, za pośrednictwem platformy ePUAP www.epuap.gov.pl, adres skrytki /WMURZADWOJ/skrytka, poprzez platformę e-Obywatel <https://obywatel.gov.pl/ePUAP>, przez adres Urzędu na platformie e-Doręczenia: AE:PL-63617-21139-RGDWI-27.

Akta sprawy znajdują się w Wydziale Infrastruktury i Nieruchomości Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, al. marsz. Józefa Piłsudskiego 7/9 10-575 Olsztyn, w pok. nr 326.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

OBWIESZCZENIE

WIN-11.7840.2.28.2025.KKO

Olsztyn, 4 listopada 2025 r.

Zgodnie z art. 9ac ust. 1a ustawy z 28.03.2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 697, ze zm.) oraz art. 49 ustawy z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 572)

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

podaje do publicznej wiadomości, że na wniosek pełnomocnika inwestora: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z siedzibą w Warszawie zostało wszczęte postępowanie wydania decyzji o pozwoleniu na **rozbudowę linii kolejowej nr 38 na odcinku Elk – Korsze w zakresie budowy podstawy trakcyjnej „Wydminy” wraz z przyłączem elektroenergetycznym, przyłączem sanitarnym (wodociąg), siecią sanitarną (sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej ze zbiornikiem na nieczystości i sieć kanalizacji deszczowej ze zbiornikiem odparowującym), kablami powrotnymi, zasilaczami sieci trakcyjnej i linii potrzeb nietrakcyjnych, kanalizacją kablową, systemem sterowania łącznikami sieci trakcyjnej oraz zjazdem i drogami wewnętrznymi w ramach projektu pn. „Prace na linii kolejowej nr 38 na odcinku Giżycko – Korsze wraz z elektryfikacją”, na działkach: – jednostka ewidencyjna 280610_2 Wydminy, obr. 0001 Cybulki, dz. nr 120, 124/1, 124/2, 124/3, 200/3, 200/6, 200/7, 200/8, – jedn. ewid. 280610_2 Wydminy, obr. 0018 Wężówka, dz. nr 2123/3, 2123/4, 2123/5, 827.**

Wobec powyższego informuje się, że zgodnie z art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego można w terminie 5 dni od daty podania do publicznej wiadomości niniejszego obwieszczenia zapoznać się z aktami sprawy w siedzibie Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przy al. marsz. J. Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn, pokój 329, po wcześniejszym umówieniu terminu poprzez kontakt telefoniczny: (89) 52 32 538 (poniedziałek-piątek 11⁰⁰-14⁰⁰), a także składać w powyższej sprawie uwagi i wnioski w formie pisemnej, za pośrednictwem poczty tradycyjnej, na adres: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie, al. marsz. J. Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn, lub za pośrednictwem platformy ePUAP www.epuap.gov.pl, adres skrytki: /WMURZADWOJ/skrytka, albo platformy e-Obywatel <https://obywatel.gov.pl/ePUAP>.

Nieskorzystanie z ww. praw nie wstrzymuje wydania po wskazanym terminie przez właściwy organ decyzji kończącej postępowanie administracyjne w I instancji w przedmiotowej sprawie.

— Gratulacje!

Nominowanych do tytułu Polak Roku 2022 było aż 10 osób, a czytelnicy wybrali panią.

— Dziękuję. Odbieram ten zaszczyt nie tylko jako przyznany mi, ale również moim koleżankom i kolegom z polskiej szkoły „Piątka” w Wilnie oraz polskiego zespołu pieśni i tańca „Wilia”. Ten tytuł to docenienie starszego pokolenia Polaków wileńskich, jak też absolwentów „Piątki”, którzy dziś mieszkają w Polsce.

— Wielu Polaków wyjechało po wojnie z Wileńszczyzny.

Jak to się stało, że pani rodzina została?

— Byliśmy gotowi do wyjazdu, mieliśmy wszystkie dokumenty, ale w 1945 roku zmarł mój ojciec. Mama zdecydowała, że zostajemy — nie chciała, żeby grób ojca pozostał za granicą. Wyjechał do Polski natomiast mój brat Władysław. Powiedział, że nie może zostać, gdyż jako 15-latek był łącznikiem w Armii Krajowej w miejscowości Turgiele. Tam jako akowiec działał nasz wujek, kapral Wojska Polskiego Antoni Kulnis. Wujek Tolek został aresztowany przez Rosjan i skazany na 10 lat więzienia, które odsiedział w okolicach Murmańska. Mama prosiła Władka, by został, ale odpowiedział jej rzeczowo: „Czy mama chce, żebym był na Syberii, jak wujek Tolek, czy mieszkał w Polsce?”.

— Pani też wyjechała do Polski, ale trochę później.

— W 1956 roku po maturze w „Piątce” zdecydowałam się na studia medyczne w Polsce. Mama płakała, pytała: „Gdzie ty sama dasz radę, nie masz znajomych, kto ci pomoże?”, ale przeczuwała też, że będę tęskniła: „Gdzie ty znajdziesz taką piękną rzekę jak nasza Wilia, jak możesz ją zostawić?”. Wyjechałam, ale wkrótce doszłam do wniosku, że to nie dla mnie. Wróciłam w rodzinne strony. Dziś mogę powiedzieć, że je-

stem zadowolona, że moja rodzina została w Wilnie, bo gdyby wszyscy wyjechali, nie mielibyśmy tej wspaniałej, wileńskiej polskości.

— Co oznacza dla pani polskość?

— Bycie Polakiem to całe moje życie. Miałam szczęście, że urodziłam się w polskiej rodzinie, i to przed wojną, czyli jeszcze w Polsce. Ma to symboliczne znaczenie. Zaraz po wojnie mama zaprowadziła mnie do polskiej szkoły początkowej, która wtedy znajdowała się na Lipówce i było tam bardzo wielu uczniów. Od piątej klasy zaczęłam uczyć się w „Piątce”. Klimat patriotyzmu odczuwał każdy z nas. Na pierwszomajowych marszach śpiewaliśmy piosenki patriotyczne, stawaliśmy do warty przy Mauzoleum Matki i Serca Syna, czyli grobie matki marszałka Józefa Piłsudskiego. Moja pierwsza i ostatnia praca zawodowa była też w języku polskim, w dzienniku polskim „Czerwony Sztandar” (późniejszy „Kurier Wileński”). Jeśli kogoś razi tytuł gazety, to bardzo się myli. W tamtych trudnych czasach zrobiliśmy niemało dla utrzymania polskości. Często nasi czytelnicy mówili: „Dziękujemy, że piszecie o polskości między wierszami”. Wespole pracowało wielu Polaków i dziś nasi dziennikarze z tamtych lat są wybitnymi dziennikarzami polskich pism. Jednak gdy przyszedł do redakcji „Czerwonego Sztandaru”, jedynej na Litwie gazety w języku polskim, która ukazywała się piąty rok, wielu z pierwszych pracowników redakcyjnych nie znało języka polskiego. Ich materiały były tłumaczone, pracowało wówczas czterech tłumaczy. Zaczęłam od rejestracji listów w dziale łączności z czytelnikami, z czasem zostałam tzw. pracownikiem literackim (tak wówczas byli nazywani dziennikarze). Potem zostałam członkiem kolegium i zastępcą redaktora naczelnego. Dołączali do

POLSKA BYŁA JEJ CAŁYM ŻYCIEM

W wieku 87 lat zmarła Krystyna Adamowicz – dziennikarka zasłużona dla polskości na Litwie, odznaczona licznymi nagrodami państwowymi.

Pani Krystyna przez kilka lat współpracowała z „Gazetą Olsztyńską”, gdzie publikowała cykl wspomnień „Rodowody wileńskie”. Przypominamy rozmowę, która 27 stycznia 2023 roku ukazała się na naszych łamach w związku z przyznaniem Krystynie Adamowicz tytułu Polak Roku 2022.

nas polscy dziennikarze. Gazeta w trudnych chwilach stawała się miejscem polskiej wspólnoty. Tak minęło 50 lat pracy. Było nam rażniej, bo w Wilnie mieliśmy inne symbole polskości: szkołę „Piątkę” czy polski zespół pieśni i tańca „Wilia”. Łączył nas biało-czerwony węzeł.

— Symbolem takiego mostu z Polską była organizacja akcji „Wilno w Warszawie”.

— To były obchody 35-lecia „Czerwonego Sztandaru”. Redakcja warszawskego „Expressu Wieczornego” zaproponowała zorganizowanie święta pod hasłem „Wilno w Warszawie”. Icała organizacja tego święta spadła na mnie, bo redaktor naczelny leżał chory w szpitalu. Na tamte, dawne czasy – a był to 1987 rok – to była ogromna nowość. Najpiękniejsze place Wilna: plac Katedralny i dzisiejszy plac Daukantasa były oddane we władanie

polskim artystom oraz naszym polskim zespołom. To było święto całego miasta! A w finale nad Wilnem wzniósł się balon Tadeusz Kościuszko z białym orłem! Napotkaliśmy wiele trudności w zorganizowaniu tego wydarzenia i dziś sama się dziwię, że wszystko się udało, a Polacy mieli kawałeczek Warszawy w Wilnie, co w tamtych czasach było nie do pomyślenia. A dla mnie był to egzamin dziennikarskiej nieobojętności. Byłam bardzo wdzięczna zespołowi, który również wziął na siebie załatwienie wielu spraw organizacyjnych. Gazeta w takich trudnych chwilach stawała się miejscem polskiej wspólnoty.

— To pani miała pomysł, by zorganizować spotkania absolwentów „Piątki”.

— Nasze spotkania to oddanie hołdu szkole, nauczycielom i uczniom. Gdy dałam do polskich mediów ogłoszenie, że zbieramy się przy szkole na Piaskach, nie myślałam, że spotkanie jest aż tak bardzo potrzebne naszym absolwentom. Na pierwsze przybyło ponad 100 osób, nie tylko naszych, wileńskich, ale też z Polski, z Anglii, z Ameryki. Wspomnieniom nie było końca. Teraz opiekujemy się grobami naszych profesorów. Przypomnę, że na pierwszą wyprawę po wileńskich cmentarzach przyszło ponad 30 osób, w tym również uczniowie Gimnazjum im. Joachima Lelewela, które jest spadkobiercą „Piątki”. Po jakimś czasie wyruszyliśmy na drugi zjazd – do podwileńskich miejscowości. Spośród odwiedzanych przez nas grobów odnaleźliśmy 60 miejsc spoczynku naszych nauczycieli i wybitnych Polaków z „Piątki”. Dziesięć nagrobków wymagało renowacji, przede wszystkim te, które nie mają opiekunów.

— Kiedyś powiedziała pani w wywiadzie: „Marzę o tym, żeby moje dzieci i wnuki zobaczyły świat. Chciałabym, żeby one odczuły taki zachwyt

polskością, jaki towarzyszy mi cały czas”.

— I to się udało! Moje dwie córki ukończyły polskie szkoły i polskie studia, moje wnuki – a mam ich troje – też ukończyły polskie szkoły i polskie studia.

— Zbliży się marzec, tradycyjny czas „Kaziuków”.

Zobaczmy panią znów na Warmii i Mazurach?

— „Kaziuki – Wilniuki na Warmii i Mazurach” prowadzę już od 37 lat. Na tej ziemi, gdzie w powojennej wędrówce zatrzymało się najwięcej wileńskich, nie może nas zabraknąć! Jak ci widzowie czekają na nas! I my to cenimy, razem z nimi się wzruszamy, widząc i czując ich tęsknotę za rodzinnymi stronami. Z „Wilią”, która tańczy i śpiewa dla mieszkańców Olsztyna, Lidzbarka Warmińskiego i innych miast, związane są już trzy pokolenia mojej rodziny. Zaczęło się ode mnie, a moja córka Agnieszka jest w zespole już prawie 30 lat, jej córka Ewa też jest wieloletnią członkinią zespołu. Przez kilka lat śpiewała w „Wili” wnuczka Anastazja. Wszystko, co polskie, co jest śpiewane, tańczone po polsku, jest mi bardzo drogie. Kiedyś Irena Telesz, znakomita aktorka Teatru im. Stefana Jaracza w Olsztynie, słuchając podczas „Kaziuków” naszych gawęd wileńskich, powiedziała: „Od tych słów może człowiekowi serce pęknąć”.

— Miłość do Wilna i rzeki Wilii nie mija?

— Czasy i ludzie się zmieniają, ale uczucia zostają. Kiedyś Krzysztof Daukszewicz ułożył taki wiersz: „Gdy przyjedziesz do Lidzbarka/ I na ludzi pospoglądasz, ledwie minie dzionek/ I już jedno wiesz – zaciągasz/ Gdy tak wszystko już wysłuchasz/ Dziwisz się skąd ta przyczyna/ Że przez Lidzbark – nie Wilenka/ Ale płynie rzeka Łyna”.

BEATA BROKOWSKA

KOŚCIÓŁ NIE JEST KOCHANY

„Uczniowie Jego przypomnieli sobie, że napisano: «Gorliwość o dom Twój pochłonie Mnie»” – ten fragment niedzielnej Ewangelii i powiązanie całości czytań ze świętem rocznicy poświęcenia Bazyliki Laterańskiej, „matki i głowy wszystkich kościołów”, pod którą spędziłam czas moich studiów doktoranckich, gdy jako młoda dziewczyna studiowałam na Uniwersytecie Laterańskim, w jej pobliskim cieniu, nasuwa wiele wspomnień i refleksji. Zawsze przed zajęciami zachodziłam do niej choćby na krótki spacer. Ale też po wykładach bywałam tam, aby po prostu posiedzieć w tej precyzyjnej bazylice, pogapić się, poczuć piękno, ale i ciężar wieków, historii, arcyzm, atmosferę modlitwy, celebracji ważnych dla całego Kościoła powszechnego.

Ale nie o tym będzie mój tekst. Te słowa skłaniają mnie raczej do innej refleksji. Refleksji na temat tego, że nie ma dziś już gorliwości o Kościół w każdym jego wymiarze, że Kościołem mało kto się przejmuje, że Kościół... nie jest kochany. Boli mnie to, ponieważ osobiście kocham Kościół i zależy mi na nim. Modlę się też regularnie, aby moje dzieci kochały Boga, ludzi i Kościół. Nawet ostatnia msza święta, która odprawiona została za nich w kaplicy prezydenckiej 3 listopada przez kapelana ks. prof. Jarosława Wąsowicza, miała właśnie taką intencję. Kilka też razy publikowałam teksty wyrażające moje przywiązanie do Kościoła, który traktuję jak swój dom. Tak, Kościół jest moim Domem, ponieważ jest w nim Chrystus. Kościół jest mistycznym Ciałem Chrystusa. I nie jest to jakaś fraza poetycka lub metafora. To fakt. On jest żywym organizmem, którego Głową jest sam Jezus, a my, ochrzczeni, członkami jednego Ciała. Kościół, założony przez samego Chrystusa i którego centrum jest Chrystus, powinien być kochany. Lecz nie jest.

PRZEJAWY BRAKU MIŁOŚCI

Najpierw nie jest kochany przez całkiem sporą grupę duchownych, dla których Kościół nie jest wspólnotą, ale instytucją. To widać gołym okiem, gdy proboszcz bardziej przypomina zarządcę własnego dominium, majątku, a parafia jest urzędem, w którym sprawuje władzę, a czasami w ogóle nie interesuje się nią. Gdy sakramenty traktuje jako obowiązek do odhaczenia, co też często widać. Gdy pośpiesz-

Autorka wraz z córką Marią (Papińska Arcybazylika Najświętszego Zbawiciela, św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty na Lateranie, Rzym)

nie odprawia mszę świętą, jakby się ścigał z niewidocznym konkurentem, kto szybciej ją odprawi. Obecnie widzi się to gołym okiem, gdy w wielu parafiach msze święte są coraz krótsze, bo szybko sprawowane, modlitwy coraz gorsze – wzięte z materiałów duszpasterskich, często źle przygotowanych, napisanych bełkotliwym językiem, a piękne liturgiczne tradycje lekceważy się. Inne karygodne przejawy obojętności to brak klękania przed Najświętszym Sakramentem, chodzenie z rękami w kieszeniach przez świątynię, czytanie Słowa Bożego bez czci, pośpieszenie, brzydko, kazania bez własnego namysłu, ściągane z internetu lub z gotowców z gazet religijnych albo pisane przez

sztuczną inteligencję. Zdarzyło mi się nawet własny komentarz opublikowany w internecie odnaleźć na profilu jednego z księży, który opublikował go pod swoim nazwiskiem, jako własną homilię, a potem umieścił na swojej stronie internetowej. Zestrofowany przez moją przyjaciółkę zablokował ją wszędzie w mediach społecznościowych. A spowiedzi... W listopadzie moja córka, spowiadając się na pierwszą sobotę miesiąca, zadała mi pytanie po odbytej spowiedzi, czy spowiedź była ważna, bo miała wrażenie, że ksiądz jej nie słuchał, nie wypowiedział nawet formuły rozgrzeszenia, ona bynajmniej jej nie słyszała, rzucił odmówienie modlitwy na rozgrzeszenie i zapukał. Widać było,

że śpieszy się lub że musi wykonać ten przykry dla niego obowiązek. Brak osobistej adoracji i niemożliwość regularnej, częstej adoracji wiernym – łatwo jest zamknąć kościoły na cztery spusty, ale potem trudno jest odbudować wiarę swoich wiernych, za których jest się odpowiedzialnym. Zanik troski o rozwój duchowy parafian, zamykanie wspólnot, bo to generuje dodatkową pracę, szafowanie sakramentami świętymi – udzielanie ich bez spełniania warunków kanonicznych. Przykłady mogłabym mnożyć.

Inne symptomy to defraudacje pieniędzy parafii, te jawne, ścigane przez prawo, ale też te przemilczane, bezwstydnie zamiecione pod dywan, to szykowanie dla siebie wygodnych miejsc, mieszkań, domów po przejściu na emeryturę – za środki parafii.

Nie będę opisywać jeszcze cięższych przewin, które wskazują, że Kościół nie jest kochany, jak wchodzi-

nie w związki romantyczne, łamanie celibatu, relacje homoseksualne, brak jedności czy nieskrywana niechęć jednych kapłanów do drugich. A na najwyższym szczeblu niektórych hierarchów permanentny indyferentyzm wobec tego, co będzie z Kościołem. Brak planów, strategii, odwagi, determinacji w ratowaniu Kościoła, brak wrażliwości na potrzeby i troski, także te duchowe, wiernych, zamknięcie się na nich – i to moralne, i to dosłowne, na swoich posesjach. Za to osobisty komfort, zapewnienie bytu i praktykowanie tego, co, co prawda, jest uznawane za święte: świętego spokoju. Ale to nijak ma się do słów o owej gorliwości, która „pożera”... Te wszystkie objawy niekochania Kościoła, chęć to podkreślić, to nie wynik mojej lektury informacji z mediów, to nie zasłyszane plotki, wyssane z palca newsy czy przejawy propagandy wobec Kościoła. To efekt wiedzy wynikającej z mojego własnego bycia w Kościele i jak to się mówi

uczenie, obserwacji uczestniczącej.

KOŚCIÓŁ TO „ONI”

Ale jest też druga, równie bolesna prawda. Bo nie tylko niektórzy duchowni czasem tracą miłość do Kościoła. Tracą ją także wierni. I choć często wynika to z rozczarowania, zranienia, zgorszenia albo zwykłego zmęczenia, to jednak fakt pozostaje faktem: wielu katolików w Polsce przestało kochać Kościół, nawet jeśli wciąż deklaruje wiarę w Boga. Widzę to wtedy, gdy Kościół traktują jak usługę religijną, a nie ważną przestrzeń swojego życia. Wielu wiernych, jeśli już przychodzi do kościoła, to „po coś”: po sakrament, po pogrzeb, czasami po spokój sumienia, po tradycję, bo przecież ślub nigdzie tak ładnie nie wygląda jak w starym, zabytkowym, pięknym kościele. Ale nie przychodzą na spotkanie z Chrystusem. Kościół jest dla nich raczej miejscem, które „ma coś załatwić”, a nie miejscem, gdzie wzra-

sta się w wierze. Widać to w roszczeniowości wobec księży i parafii. „Kościół nie daje”, „Kazania są nudne”, „Ksiądz nie rozumie ludzi”, „Organista źle gra” słyszę często w środowiskach, w których się obracam. Ale rzadziej ktoś pyta siebie: „A co ja wnoszę do wspólnoty? W taki najprostszy sposób, na który stać każdego, choćby czy modłę się za mojego proboszcza, wikarych, czy wspieram parafię, czy pomagam komuś z niej?”.

Widać ten brak miłości także w obojętności na liturgię i sakramenty. Dłuższa msza święta to w kolejną niedzielę szukanie parafii, gdzie jest krótsza, bo Eucharystia jako niedzielna rutyna jest tym sprawniejsza, im krótsza. Podobnie jest ze spowiedzią, która niejednokrotnie traktowana jest jak formalność i ta jest „dobra”, gdy ksiądz nie zadaje dodatkowo „głupich, zbytecznych pytań”. A modlitwa to tylko tradycja z dzieciństwa – paciorek, nie relacja z Bogiem. Tak, niestety, jest wtedy, gdy miłość do Kościoła gaśnie. Człowiek przestaje czuć, że Kościół to jego dom, i zaczyna patrzeć z zewnątrz, jak krytyk, nie jak domownik.

Niedostatek kochania Kościoła widać też w braku jedności i wzajemnej życzliwości. Często w parafiach bywa więcej podziałów niż istniejących w niej wspólnot, więcej wzajemnych animozji, plotek, krytykanctwa niż modlitwy. Zamiast się wspierać, ludzie oceniają się nawzajem: kto jest lepszy, pobożniejszy, kto gdzie siedzi i kto ma lepszy kontakt z księdzem. To są akurat drobne rzeczy, ale właśnie z takich drobiazgów rodzi się przecież obcość i wzajemna niechęć.

Brak relacji z Kościołem widać jednak najbardziej w ucieczce od odpowiedzialności. Kościół to „oni”, „oni tam w kurii”, „biskupi” „księża – wszyscy

tacy sami”, Kościół jest zły, opresyjny, zbędny w dzisiejszych czasach. Tymczasem to absolutna nieprawda. Kościół to my wszyscy ochrzczeni wierzący. Jeśli jest zły, to także przez moje osobiste zło, grzech, zaniedbanie. Dziś w przeciętnej parafii iu świeckich rzeczywiście angażuje się w życie swojej wspólnoty? Ilu rozumie, że Kościół nie przetrwa dzięki strukturze, byciu instytucją, lecz dzięki wierze i zaangażowaniu zwykłych ludzi? Wierni, którzy nie kochają Kościoła, mówią: „Kościół się powinien zmienić”, ale nie ma tam wzmianki o tym, że ja też muszę to zrobić, że muszę żyć zgodnie z jego doktryną, a nie wymagać, aby doktryna zmieniła się wedle mojego widzimisie, ponieważ mam taką a nie inną osobistą sytuację życiową.

Deficyt miłości do Kościoła widać wreszcie w utracie nadziei i wstydu za własną wiarę. Coraz więcej katolików wstydzi się mówić o swojej przynależności do Kościoła, o modlitwie, o wartościach. Wolą oni przemilczeć, że są katolikami, by nie narazić się na śmiech, ostracyzm, uznanie przez innych za bycie zaściankowym i nienowoczesnym. Tylko że miłość, która się wstydzi, przestaje być miłością...

Wierni też mają coraz bardziej negatywny stosunek do wspomagania Kościoła materialnie, co jest poniekąd usprawiedliwiane tym, że często nie widać w kościele w konkretnym, materialnym sensie ofiarowanych pieniędzy, za to widać, że indywidualnie jeden czy drugi duchowny ma się znakomicie, a na pewno lepiej niż niejeden wierny – takie głosy niejednokrotnie słyszę. Ale to jest raczej wygodna wymówka. Zawsze można zapytać, co konkretnie jest mojemu kościołowi potrzebne, zebrać na to pieniądze i kupić daną rzecz.

KOŚCIÓŁ POTRZEBNY DO ZBAWIENIA

W tych wszystkich niedostatkach nie wolno nam jednak gubić proporcji i sprawiedliwości. Są niekochający duszpasterze i są niekochający wierni. Ale są też kochający Kościół duchowni i świeccy. Nie wolno traktować wszystkich naszych pasterzy jako oszustów, naciągaczy, spryciarzy, tak jak chce nam to wmówić mainstreamowa kultura. Większość z nich to jednak ludzie Kościoła, oddani mu, ofiarowujący swoje życie w posłudze w nim, niosący dobro, odpowiedzialni i zawsze mu wierni. Podobnie jak i spora rzesza katolików, to jednak ludzie Kościoła. Wielu wiernych wciąż kocha Kościół. To ludzie, którzy go wspierają duchowo i materialnie, sprzątają, śpiewają w chórze, modlą się za kapłanów, za rodziny, za zmarłych wiernych, działają we wspólnotach, odwiedzają chorych, pomagają potrzebującym, trwają przy Kościele nawet wtedy, gdy wokół jest zamęt.

Mimo to trzeba nam dziś wszystkim zrobić gruntowny rachunek sumienia, czy każdy z nas wykazuje tę gorliwość w dbaniu o swój dom, jakim jest nasz Kościół, czy pochłania nas ona, tak jak życzył sobie sam Chrystus, który jest jego Głową? A może już dawno nie identyfikujemy się z nim, nie współodczuwamy i wcale go nie kochamy, mimo że w nim wciąż jesteśmy. Ba... nawet nie mamy takiej myśli ani potrzeby. Jeśli tak jest, to może czas to zmienić, pamiętając, że Kościół to przestrzeń, w której mieszka Chrystus – poza nią nie można Go w pełni spotkać. Kościół naucza jasno: całe zbawienie pochodzi jedynie od Chrystusa, będącego Głową, przez Kościół, który jest Jego Ciałem. I że nie mogą zostać zbawieni tacy ludzie, którzy dobrze wiedząc, że Kościół został założony przez Boga za pośrednictwem Chrystusa jako konieczny do zbawienia, nie chcieliby ani do niego wejść, ani w nim wytrwać.

ZDZISŁAWA KOBYLIŃSKA

CO SIĘ STAŁO W NOWYM JORKU?

oto w „stolicy świata”, jak niektórzy nazbyt pompacyjnie nazywają Nowy Jork, wybory na burmistrza wygrał muzułmanin. Zresztą pierwszy raz w historii. Demokraci, czyli opozycja wobec republikańskiego prezydenta Donalda Johna Trumpa, triumfują. Niektórzy wieszczą, że właśnie zaczął się odwrót 45, a teraz 47 prezydenta w dziejach USA. Nie umniejszając wagi tej porażki, studziłbym radość obozu liberalno-lewicowego w USA. Po pierwsze dlatego, że ta jedna z największych i na pewno najbogatszych metropolii świata politycznie serce ma wyraźnie po lewej stronie. I to od dawna. Nowy Jork zmienił się od czasu, gdy wygrywał tam i skutecznie rządził przez dwie kadencje, wprowadzając np. zerową tolerancję dla przestępczości, republikanin Rudolph W. Giuliani. I tu ciekawostka: ten Człowiek Roku 2001 tygodnika „Time”, gdy był w Polsce paręnaście lat temu, chciał się spotkać tylko z jednym politykiem – Jarosławem Kaczyńskim. Do spotkania doszło na neutralnym gruncie.

Wracając jednak do naszych amerykańskich baranów (to metafora, rzecz jasna...). Kiedyś w stolicy Polski wybory prezydenckie wygrał przedstawiciel PiS i jego prezes honorowy śp. Lech Kaczyński, późniejszy prezydent RP. Potem Prawo i Sprawiedliwość w Warszawie nigdy nie wygrało i na razie się na to nie zanoszą. Podobnie jest z Nowym Jorkiem. Po Giulianiem byli już tylko reprezentanci Partii De-

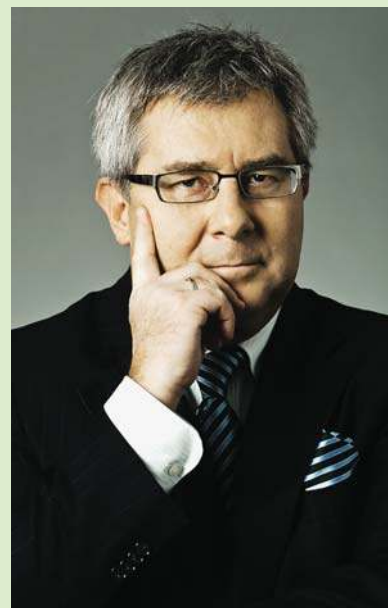
Zohran Mamdani

mokratycznej. Stąd też triumf przedstawiciela tej formacji trudno uznać za niespodziankę czy za początek politycznej równi pochyłej D.J. Trumpa. Inna rzecz, że głównym kontrkandydatem zwycięzcy był nie republikanin, a... inny demokrat. Obaj zgarnęli razem ponad 90 procent głosów. Co pokazuje skądinąd potwornie słabą pozycję w sercu Ameryki partii rządzącej Stanami Zjednoczonymi. Jeśli jej reprezentant, mający zresztą polskie korzenie pan Sliwa, uzyskał ledwie 7 procent...

Zdesperowany Trump oficjalnie poparł w wyborach na mayora burmistrza Cuomo, uważając słusznie, iż jest on mniej lewicowy niż późniejszy triumfator Zohran Mamdani. Ale to raczej tylko pomogło temu pierwszemu wyznawcy Allaha na tym stanowisku.

Jednym z powodów wygranej człowieka, który w kapitalistycznej Ameryce Trumpa określa się jako socjalista, był fakt narastającej niechęci nie tylko lewicowego elektoratu, ale też po części prawicowego do działań Izraela wobec Palestyny. Widoczne jest to zwłaszcza wśród młodych wyborców. Zwycięzca to muzułmanin – dla jednych był to minus, dla drugich jednak w kontekście Palestyny i Izraela – plus. Warto to wiedzieć, obojętnie jak będziemy to oceniać.

RYSZARD CZARNECKI

Co mnie wzięto na zagadki i tajemnice II wojny światowej, Bóg raczy wiedzieć. Może nie powinienam brać urlopu, nawet krótkiego, w listopadzie? A może ta słota, z urlopem czy bez, przywołuje najmroczniejsze obrazy z historii ludzkości? Nie wiem. W każdym razie napatoczył mi się ostatnio niejaki Albert Speer i poszło...!

Berthold Konrad Hermann Albert Speer urodził się 19 marca 1905 roku w Mannheim, w kraju związkowym Badenia-Wirtembergia. Do dziś nosi niechlubne miano hitlerowskiego architekta, bo w nazistowskich Niemczech pełnił funkcję ministra uzbrojenia i produkcji wojennej. Był też przyjacielem i sojusznikiem Adolfa Hitlera.

ARCHITEKT, INSPEKTOR, CZŁOWIEK OD PRZESIEDLEŃ

Rzeczywiście z wykształcenia był architektem. Do NSDAP wstąpił w 1931 roku. Jego umiejętności architektoniczne zapewniły mu coraz większą popularność w partii i sprawiły, że stał się członkiem bliskiego kręgu Hitlera, który zlecił mu zaprojektowanie i budowę obiektów, w tym Kancelarii Rzeszy i terenów zjazdowych partii nazistowskiej w Norymberdze — tym samym mieście, w którym za kilkanaście lat w czasie procesu zostanie skazany na 20 lat więzienia.

W 1937 roku Hitler mianował Speera generalnym inspektorem budowlanym w Berlinie. W tej roli odpowiadał za Centralny Wydział ds. Przesiedleń, który eksmitował żydow-

skich lokatorów z ich domów w Berlinie. W lutym 1942 roku Speer został mianowany ministrem Rzeszy ds. uzbrojenia i produkcji wojennej. Posługując się myłymi danymi statystycznymi, promował się jako autor cudu zbrojeniowego, który powszechnie uznawano za czynnik utrzymujący Niemcy w wojnie. W 1944 roku Speer powołał grupę zadaniową mającą na celu zwiększenie produkcji samolotów myśliwskich. Stała się ona narzędziem wykorzystywania pracy niewolniczej dla dobra niemieckiego wysiłku wojennego.

WOJNA I PO WOJNIE

16 października 1946 roku powieszono 10 nazistowskich urzędników po skazaniu przez pierwszy międzynarodowy trybunał karny w Norymberdze. Niektórzy z tych, którzy stanęli przed sądem za swoją rolę w II wojnie światowej, tacy jak ekstrawagancki i nieokazujący skruchy Hermann Göring, byli starszymi przywódcami nazistowskimi z jasno określoną odpowiedzialnością. Inni byli mniej znaczący i znaleźli się na ławie oskarżonych w miejsce bardziej niesławnych postaci, takich jak Heinrich Himmler i Joseph Goebbels, którzy odebrali sobie życie.

Jednym z tych, którzy przeżyli, by opowiedzieć tę historię, był Albert Speer,

wciąż młody i bardzo pewny siebie człowiek. Po wojnie Speer znalazł się wśród 24 „głównych zbrodniarzy wojennych” oskarżonych przez Międzynarodowy Trybunał Wojskowy o zbrodnie nazistowskie. Zamiast twierdzić w Norymberdze, że jedynie wykonywał rozkazy, Speer, starając się przetrwać, zdystansował się od Hitlera, jednocześnie akceptując od początku zbiorową odpowiedzialność oskarżonych za ich zbrodnie. Jak twierdzą specjaliści, Speer zastosował podstępną strategię obrony przed zarzutem przestępczego wykorzystywania pracy niewolniczej. Jako kozła ofiarnego wskazał swojego byłego zastępcę, Fritza Sauckela. Sauckel, pozbawiony elokwencji i obycia towarzyskiego Speera, został opisany przez amerykańskiego prokuratora Roberta Jacksona jako „największy i najokrutniejszy handlarz niewolnikami od czasów faraonów Egiptu”. 16 października 1946 roku to Sauckel zawisł na stryczku.

Sam Speer ostatecznie został uznany za winnego zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości głównie za wykorzystywanie pracy niewolniczej. Ale jednak uniknął kary śmierci. Po odsiedzeniu całego wyroku, tuż po północy 30 września 1966 roku 61-letni Speer wyszedł z więzienia Spandau w blasku reflektorów światowych mediów, które zebrały się, by zobaczyć byłego najlepszego przyjaciela Hitlera. A ten szybko stał się ulubieńcem mediów! W wywiadach dla wszystkich, od BBC po magazyn „Playboy”, umiejętnie kreował swój wizerunek jako człowieka głęboko zawstydzonego tym, że nie odkrył zbrodni nazistowskiego reżimu.

Swoje zapiski z okresu uwięzienia wykorzystał jako podstawę dwóch książek autobiograficznych: „Inside the Third Reich” („III Rzesza od środka”) i „Spandau: The Secret Diaries” („Spandau: sekretne dzienniki”). I tak te bestsellerowe wspomnienia utrwaliły jego wizerunek jako „dobrego nazisty”, a opinia publiczna (znów!) była zafascynowana wewnętrznym spojrzeniem na III Rzeszę, jakie przedstawiał.

AUTOPROMOCJA I MIT

W autobiografiach i wywiadach Speer starannie kreował swój wizerunek jako człowieka, który głęboko żałował, że nie odkrył zbrodni III Rzeszy. Nadal zaprzeczał wyraźnej wiedzy o Holokauście i jego odpowiedzialności za tę rzeź. Ten wizerunek zdominował jego historiografię w powojennych dekadach, dając początek „mitowi Speera”: postrzeganiu go jako apolitycznego technokraty odpowiedzialnego za zrewolucjonizowanie niemieckiej maszyny wojennej. Mit ten zaczął się rozpadać dopiero w latach 80. XX wieku, gdy zbrojeniowy cud przypisano nazistowskiej propagandzie. Dwadzieścia pięć lat po śmierci Speera Adam Tooze napisał w książce „Cena zniszczenia”, że pogląd, jakoby Speer był apolitycznym technokratą, jest absurdalny. Martin Kitchen w książce „Speer: Architekt Hitlera” stwierdził, że w dużej mierze wzrost produkcji broni w Niemczech był w rzeczywistości zasługą systemów wprowadzonych przez poprzednika Speera (Fritza Todta) i że Speer doskonale wiedział o ostatecznym rozwiązaniu i brał w nim udział, czego niezbite dowody pojawiły się w ciągu dziesięcioleci po procesach norymberskich.

Speer prezentuje Hitlerowi jeden ze swoich projektów w Obersalzbergu

ZWOLNIONY Z MYŚLENIA

„Wykształcono mnie tak, abym nie myślał” — tymi słowami ucinał Speer wszelkie niewygodne pytania o jego niewątpliwie „zasługi” w czasach nazistowskich. I tak jak dystansował się od okrucieństw nazistów podczas procesu norymberskiego w październiku 1946 roku, tak po wyjściu z więzienia starannie odbudował swój publiczny wizerunek.

Hitler, człowiek o tysiącu twarzy...

...a każda z nich taka sama: zła!

Ambitny architekt miał 25 lat, gdy wstąpił do partii nazistowskiej w 1931 roku, dwa lata przed objęciem władzy w Niemczech przez Hitlera. Jak zauważa historyczka Heike Görtemaker: „Hitler uważał się za artystę, architekta. Kiedy poznał Speera, dostrzegł w tym młodym człowieku alter ego; architekta, którym nie mógł się stać”. Mecenat Hitlera dał Speerowi władzę nad realizacją jego wizji.

W wywiadzie dla Michaela Charltona z BBC w 1970 roku Speer powiedział, że obecnie uważa Hitlera

za jednego z najnikczemniejszych ludzi w historii. Wspominał jednak, że jego przyjaciel „również miał w sobie pewien urok” i był „całkiem normalnym człowiekiem”. Mówił wtedy: „Uznałem, że trzeba o tym opowiedzieć, ponieważ po wojnie opisywano Hitlera jako gadułę i kogoś, kto nieustannie wścieka się od rana do wieczora. Stanowiłoby to zagrożenie na przyszłość, ponieważ gdyby teraz pojawił się nowy Hitler, który nie wściekałby się od rana do wieczora, można by powiedzieć: »To nie jest niebezpieczeństwo — to nie Hitler«. Ale Hitler, jako człowiek, miał wiele różnych stron. Był człowiekiem”.

OCZY SZEROKO ZAMKNIĘTE

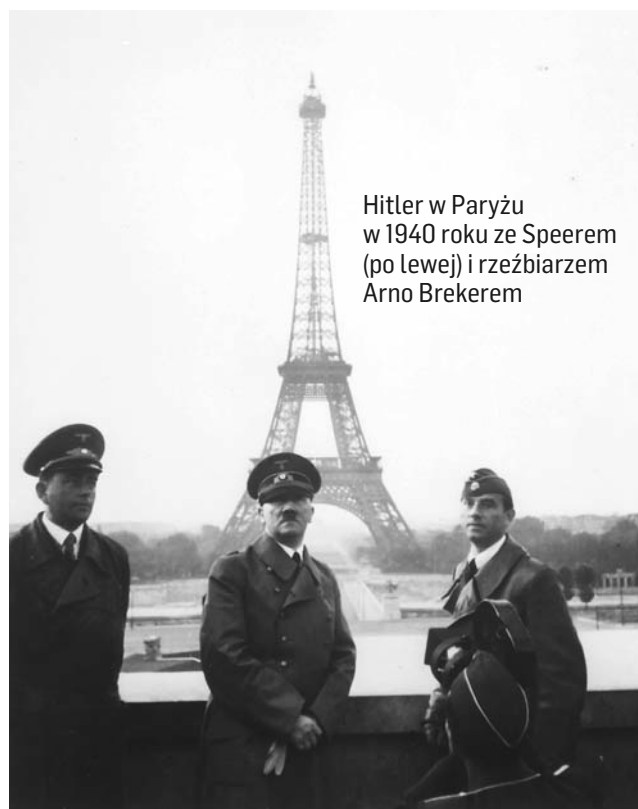
Speera nieraz pytano, jak to możliwe, że jako „człowiek inteligentny, człowiek z pewną dozą uczciwości” nie dostrzegал zbrodniczego reżimu Hitlera. Czy po prostu go zaakceptował? Ten we wspomnianym wywiadzie powiedział Charltonowi, że stał się teraz innym człowiekiem niż pod koniec wojny. „W 1945 roku byłem technokratą. Wychowa-

Speer na procesie
norymberskimSpeer (po lewej), Karl Dönitz i Alfred Jodl
(po prawej) po aresztowaniu przez armię
brytyjską w Flensburgu w północnych
Niemczech w maju 1945 r.

no mnie tak, abym myślał w swoim otoczeniu, a nie w kategoriach ogólnych. W szkole musieliśmy uczyć się na błędach, ale nie było dyskusji o problemach politycznych. Niemal unikaliśmy tych problemów i nie byliśmy gotowi dogłębnie zastanowić się nad kimś takim jak Hitler, kiedy się pojawił” — wyjaśnił.

Speer twierdził również, że niczym nie różni się od nikogo z jego pokolenia, uwiedzionego przez nazistowskiego przywódcę. „Sam Hitler pojawił się w czasach, które dla nas, młodych, były czasem rozczarowania. Nie mieliśmy nadziei na przyszłość, a teraz przyszedł człowiek i powiedział: będziecie mieli nadzieję, damy radę, damy radę, Niemcy znów prosperują. Oczywiście była to pokusa na tyle silna, że warto było o niej pomyśleć” — przyznał.

W 1934 roku, podczas nocy długich noży SS zamordowało około 400 przeciwników Hitlera. Speer został wysłany, by przekształcić biuro wicekanclerza Franza von Papena w główną kwaterę sił bezpieczeństwa. We wspomnieniach „Inside the Third Reich” Speer wyznał, że widział kałużę zaschniętej krwi w miejscu, gdzie został zastrzelony jeden z adiutantów Papena. „Odwróciłem wzrok i od tamtej pory uni-

Hitler w Paryżu
w 1940 roku ze Speerem
(po lewej) i rzeźbiarzem
Arno Brekerem

kałem tego pokoju” — napisał. Po latach przyznał się Charltonowi: „To moja całkowita porażka moralna, że nie zareagowałem w żaden sposób, i byłoby błędem teraz szukać wymówek. Wręczystości zobaczyłem tę plamę krwi i odepchnąłem ją od pamięci. Nie istniała już, a ja miałem zamiar dalej pracować. Gdybym tylko trochę o tym pomyślał, odszedłbym od Hitlera w tym momencie. Ale nie zrobiłem tego”.

JEDEN Z NAJPOTĘŻNIEJSZYCH

Speer nigdy nie zrealizował swojego najambitniejszego projektu architektonicznego: całkowitej przebudowy Berlina, który miał zostać przemianowany na Germanię, przyszłą stolicę świata. W jego centrum Speer wyobrażał sobie rozległą aleję biegnącą z północy na południe, zwieńczoną wielką salą z kopułą 16 razy wyższą niż Bazylika św. Piotra w Rzymie. Według niemieckiej

propagandy wewnątrz miało być tak rozległe, że oddech 180 tysięcy zgromadzonych nazistów spowodowałby gromadzenie się na suficie chmur deszczowych. Zamiast tego w 1939 roku Hitler rozpoczął II wojnę światową i pogрузzył Europę w sześćdziesięcioletnie piekło.

W 1942 roku mianował Speera ministrem ds. produkcji zbrojeniowej, wykorzystując jego niezwykle zdolności organizacyjne, by sprostać wymogom wojny totalnej. I tak 37-letni Speer został teraz jednym z najpotężniejszych ludzi w III Rzeszy. Aby zasilac nazistowską maszynę wojenną siłą ognia, Speer wykorzystywał niewolniczą pracę w swoich fabrykach, kopalniach i kamieniołomach. Niemiecki przemysł zatrudniał ponad siedem milionów robotników przymusowych, głównie w sektorze zbrojeniowym nadzorowanym właśnie przez Speera. Niektórzy byli zamęczani pracą na śmierć w okropnych warunkach. Jak twierdzą historycy, Speer wiedział, co robi. Miał potężne metody kontroli i mógł wykorzystać system obozów koncentracyjnych, gdyby chciał, ale wolał wykonać swoją pracę i robić wrażenie na Hitlerze.

PODWÓJNE ŻYCIE

Ale czy Speer był rzeczywiście zwykłym technokratą, który nie miał pojęcia o okrucieństwach Holokaustu? On sam twierdził, że to w Norymberdze po raz pierwszy usłyszał o masowym mordzie na Żydach. Jednak w 1971 roku, rok po swoim pierwszym wywiadzie dla BBC, historyk Uniwersytetu Harvarda Erich Goldhagen odkrył, że Speer uczestniczył w konferencji wysokich rangą nazistów w październiku 1943 roku, na której dowódca SS Himmler otwarcie mówił o „eksterminacji narodu żydowskiego”. Biografka Speera Gitta Sereny powiedziała w wywiadzie dla BBC „Reputations”, że chociaż nigdy nie udało jej się potwierdzić obecności Speera w czasie „najgorszego przemówienia w historii”, to trzech jego bliskich współpracowników było obecnych i przekazało mu, co powiedział Himmler. „Nie ma znaczenia, czy był tam, czy nie; od tamtej pory wiedział” — uważa Sereny.

JAKIE ŻYCIE, TAKA ŚMIERĆ

Albert Speer zmarł na udar mózgu w 1981 roku. Akurat był w Londynie w związku z kolejnym wywiadem dla BBC, kiedy w hotelu doznał udaru. Zmarł tej nocy w wieku 76 lat. A właśnie opublikował nową książkę „Pań-

Dlaczego akurat Norymberga?

Wybór Norymbergi jako miejsca procesów był znaczący. Kilka lat wcześniej nazisci w atmosferze przepychu zorganizowali tam masowe wiece propagandowe. W centrum tych złowrogich widowisk znajdowała się Katedra Światła Speera, złożona z setek reflektorów przebijających nocne niebo. Według krytyka sztuki Roberta Hughesa Speer był „przez pewien czas nie tylko najpotężniejszym architektem na świecie, ale być może najpotężniejszym, jaki kiedykolwiek żył”. W wizji Hitlera III Rzesza miała przetrwać 1000 lat, podobnie jak jej budynki. Sama NSDAP trwała lat 25, III Rzesza – 12. A i tak, odpowiednio, o 25 i o 12 lat za dużo...

stwo niewolnicze: Główny plan Heinricha Himmlera dla dominacji SS”. Heike Görtemaker powiedziała później: „Nowa książka, nowa historia, nowy wywiad i tego samego dnia zmarł w londyńskim hotelu ze swoją kochanką u boku. Teraz świat dowiedział się, że prowadził podwójne życie. Nikt nie wiedział o tej dziewczynie w Londynie. Ani jego żona, ani dzieci. Tutaj również podwójne życie, zdrada. Oto typowy Speer”.

Z dzieł Speera nie pozostało wiele. Jego budynki zaprojektowane dla tyśiącletniej Rzeszy zostały w większości zniszczone przez zwycięskich aliantów jeszcze przed rozpoczęciem procesów norymberskich. Jego niedokończony budynek, w którym odbywały się zjazdy w Norymberdze, mieści obecnie stałą wystawę, będącą przestrożą przed historią. Choć ruiny po jego projektach stanowią przestrożę, sam Speer nigdy w pełni nie przyznał się do roli, jaką odegrał w budowaniu czegoś o wiele mroczniejszego.

I zmarł jako wolny człowiek. A może nawet celebryta...

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

Korzystałam z Encyclopædia Britannica oraz z materiałów BBC.

CO, GDZIE, KIEDY?

7 listopada Koncert zespołu Korba Olsztyn

KORBA to polski zespół rockowy założony w 1985 roku w Trójmieście, powstały na bazie grupy Cytrus. W 1987 roku ukazał się ich debiutancki album „Motywacje”, zawierający takie przeboje jak „Biały Rower” i „A statek płynie”. Druga płyta – „Sto papierów” – wydana została w 1989 roku, a w 2006 wytwórnia Metal Mind Productions opublikowała kompilację „Biały Rower”. Oryginalnym wokalistą i liderem zespołu jest Kazimierz Barlasz, który wraz z nowym składem kontynuuje tradycję zespołu, nadając jej świeżość, koncertowe brzmienie. Korba znana jest z energetycznych koncertów i ponadczasowych utworów, które łączą klasycznego ducha polskiego rocka z mocnym przekazem i melodią.

Godz. 20.00, Galeria Sowa, ul. Zamkowa 2A.

7 listopada Korzenie i kłaczka Olsztyn

Prezentacja dyptyku książkowego „Teatr Węgały. Wyprawy. Działania. Przedstawienia” z udziałem autorek Magdaleny Hasiuk i Joanny Kocemby-Żebrowskiej oraz projekcja filmu „Wyścig z czasem”. Spotkanie poprowadzi Justyna Artym.

Godz. 17.00, Kamienica Naujacka, ul. Dąbrowszczaków 3.

7 listopada Olsztyńskie Zaduszki Artystyczno-Estradowe Olsztyn

Koncert pełen emocji i ciepła. Wystąpią: Czyści jak Łza, Łukasz Jędras, Cezary Makiewicz i Edward Bierzewski.

Godz. 19.00, Zajezdnia Trolejbusowa, ul. Knosaty 3b.

7 listopada X Festiwal Mendelshona Olsztyn

Gościem będzie Anton Marczyński. Zapraszamy na spotkanie z filozofem i publicystą pt. „Inny przychodzi w czas wojny. Na marginesie filozofii Levinasa”. Nic tak nie zmienia filozofii Levinasa, z impetem dając jej przy tym nowy początek, jak doświadczenie wojny i świadomość Zagłady. Nic ze świata, czego nie dałoby się do wojny sprowadzić, nie dorasta do rangi tematu tego filozofa, a przy tym zmusza go do przeniesienia ciężaru swego namysłu poza świat i poza bycie – ku twarzy Innego; zmusza do otwarcia

się na nią, tworzy po temu powody i ku temu warunki. Tak paradoksalne i nierozzerwalne zestawienie tych dwóch nieprzystających do siebie biegunów stanie się tematem naszego spotkania „Inny przychodzi w czas wojny” – zarówno na marginesie filozofii i życia Levinasa, jak i przy ich udziale, w odniesieniu do podobnych przykładów wytłaniania się Innego w czasie wojny – tych dawnych, i tych, które trwają obecnie.

Godz. 17.00, Dom Mendelsohna, ul. Zyndrama z Maszkowicz 2.

7 listopada Koncert zespołu Dezerter Olsztyn

Dezerter to zespół punkrockowy, który powstał w maju 1981 r. w Warszawie. Grupa przyjęła prowokacyjną wówczas nazwę SS-20 (pochodzącą od radzieckich rakiet z głowicami nuklearnymi), którą była zmuszona zmienić w okresie stanu wojennego. Już jako Dezerter zespół nagrał swój pierwszy singiel „Ku przyszłości” (1983). W 1985 r. ukazały się dwie kompilacje z piosenkami Dezertera: „Fala” i „Jak punk to punk”. Rok 1987 przyniósł wydanie w USA przez Maximum Rock’n’Roll pierwszej długogrającej płyty Dezertera – „Underground Out Of Poland” oraz pierwszej (ocenzurowanej) płyty w kraju – „Kolaboracja”. Rok 1989 to kolejny album – „Kolaboracja II”, a 1990 – „Wszyscy przeciwko wszystkim” (wydana w Polsce i we Francji) oraz dwumiesięczna trasa po Europie Zachodniej (Szwajcaria, Niemcy, Francja, Holandia) i Japonii. Godz. 20.00, Aula Widowiskowo-Konferencyjna im. Anny Wasilewskiej, ul. Kościńskiego 11.

8 listopada Muzyka Olsztyna: Koncert zespołu ROŚLINY Olsztyn

Zespół ROŚLINY powstał z potrzeby serca i tworzenia muzyki oraz historii opartych na własnych doświadczeniach. To opowieść o ludzkich słabościach, ale także o wydobywaniu z nich piękna. W warstwach tekstowo-muzycznych znajdziemy wiele o walce z przeciwnościami losu, które każdy napotyka na swojej drodze. Zespół został założony przez Aleksandra Ostrowskiego, olsztyńskiego muzyka zaangażowanego jako muzyk sesyjny w wiele ogólnopolskich projektów.

Godz. 19.30, Zajezdnia Trolejbusowa, ul. Knosaty 3b.

8 listopada Spacer z przewodnikiem po lidzbarskim cmentarzu komunalnym Lidzbark Warmiński

Wspólny spacer po lidzbarskim Cmentarzu Komunalnym (dawniej Leśnym), leżącym na terenie słynnych ogrodów Ignacego Krasickiego. W jego trakcie poznamy historię lidzbarskich nekropolii - od średniowiecza do współczesności. Dowiemy się, między innymi, co na najstarszym cmen-

tarzu miejskim robiły zajęce i świnie, co przedsięwziął proboszcz Weydner pod wpływem tajemniczego Pielgrzyma czy gdzie chowano ofiary epidemii. Poznamy historię Cmentarza Leśnego, jego małą architekturę i przypomnimy sobie spoczywające tu osoby z Lidzbarka Warmińskiego i spoza miasta. Oczywiście nie zapomnimy też o Krasickim i jego ogrodach słynnych na całą Europę. Godz. 12.00, Zbiórka: Oranżeria Kultury, ul. Krasickiego 2.

8 listopada Baby Filharmonia – dla dzieci do 2,5 lat wraz z opiekunami Olsztyn

Zapraszamy najmłodszych melomanów wraz z opiekunami do świata muzyki, koloru i ruchu – podczas wyjątkowych koncertów-zajęć stworzonych specjalnie z myślą o dzieciach w wieku od 0 do 2,5 roku. W kameralnej przestrzeni Filharmonii, w otoczeniu poduszek i miękkich tkanin, dzieci mogą swobodnie doświadczać muzyki wszystkimi zmysłami. Spotkania prowadzi altowiolistka orkiestry Filharmonii, która śpiewa i gra na altówce, improwizując zgodnie z założeniami teorii uczenia się muzyki według E.E. Gordona.

Godz. 9.30, Filharmonia Warmińsko-Mazurska (sala kameralna), ul. Głowackiego 1.

KONDOLENCJE

6 listopada 2025 r. odszedł od nas
Nasz kochany
Mąż, Tata, Dziadek, Przyjaciel

Kazimierz Będkowski

Architekt i Urbanista

Uroczystości pogrzebowe odbędą się
10 listopada 2025 r. (poniedziałek)
o godz. 12.15 pożegnaniem Zmarłego
w kaplicy przy ul. Mariańskiej,
skąd o godz. 12.30 wyruszymy konduktem
żałobnym na cmentarz komunalny
w Olsztynie przy ul. Wadąskiej.
Kondukt żałobny wyruszy
od bramy wschodniej od strony Kieźlin.

Pogrążona w smutku rodzina

Arka

 ZWIERZĘTA

sprzedam

RODOWODOWE owczarki belgijskie groenendael tel. 509 088 678

 ROLNICTWO

maszyny rolnicze

OPRYSKIWACZ zawieszany 1000 l – 16 m, podajnik zbożowy 12m, gruber 3,5 m, przewarcarkozgrabiarka, głębosz 2,4 m, opryskiwacz 1000 l hydraulicznie rozkładany – sprzedam tel. 604-147-688, tel. 698-703-449.

 NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIHOLENDER-SKIE.EU, 503-103-703

kupię

KUPIĘ mieszkanie, najlepiej do remontu, szybka płatność gotówką, może być z problemami prawnymi lub zadłużone, POMOGĘ spłacić długi, ZAPŁACĘ 5000 zł za informację o takiej nieruchomości (jeżeli dojdzie do zakupu), tel.514510900

 AUTO-MOTO

sprzedam

KOŁA ZIMOWE 175/70-R13, tel.698-703-449.

 USŁUGI

transport

POMOC DROGOWA 4t, 506-634-354

 NAUKA

POLSKI dla cudzoziemców, także online, 669-289-031

4 listopada 2025 r. zmarł

Aleksander Zadorecki

Ojciec, Brat, Wujek i Dziadek.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się
10 listopada 2025 r. Kondukt ruszy spod głównej bramy
cmentarza przy ul. Poprzecznej o godzinie 11.30.

Zamiast kwiatów prosimy o wpłaty na konto fundacji
Albatros wspieramalbatrosa.pl.
Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Rodzina

129225opb1-b-M

W szumie drzew, kołysce fal – tak żyłem.

Aleksander Zadorecki

(1943-2025)
żeglarz

129225opb1-b-M

pożegnania.net

Wyraź swój żal i zapal
wirtualną świeczkę

GAZETA OLSZTYŃSKA

340-31419otbr-a-M

Nie umiera ten, kto trwa w sercach i pamięci naszej...

Edycie Balbuzie-Szarocie

najszczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci

Taty

składają dyrektorzy olsztyńskich szkół podstawowych

129125opb1-a-M

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:
• na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
• na wtorek, środę, czwartek, piątek – dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00
*Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE
(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

WWW.POZEGNANIA.NET

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN**
plac Józefa Bema 5, tel. 514-800-517
czynne w godz. 7.00-15.00
soboty – nieczynne
b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG**
ul. Rybacka 35
tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00.

28919opb1-C-340-M

JUŻ OTWARTE! DOM POGRZEBOWY OLSZTYN-DYWITY

USŁUGI POGRZEBOWE • pogrzeby urnowe od 4800 zł

OFERUJEMY:

- * kremację w naszym krematorium
- * salę pożegnań z możliwością organizacji mszy pogrzebowej
- * nowoczesną chłodnię
- * trumny, urny
- * limuzynę pogrzebową marki Mercedes

Dom Pogrzebowy i Krematorium Drejka, Olsztyn, ul. Wadąska 50, tel. 48 731 108 108, e-mail: dompogrzebowy.olsztyn@gmail.com

31225otbr-d-G

Bo chwile, które zostają w sercu, trwają dłużej niż lekcje

Katarzyna Adamczyk
katarzyna.adamczyk@polskapress.pl

Za każdą lekcją, klasą, i szkolnym dzwonkiem kryją się historie, które zostają w pamięci na zawsze. Pokazują, że praca w edukacji to coś więcej niż zawód - to misja i droga pełna emocji.

Plebiscyt Edukacyjny 2025 to nie tylko ranking imion i nazwisk wspaniałych uczestników tej akcji. To przede wszystkim

kim ludzie oświaty, którzy każdego dnia inspirują młode pokolenia, dzielą się swoją wiedzą i sercem. Wspierają uczniów w ich rozwoju i pokazują, że nauka może być prawdziwą, niezwykłą przygodą. A ponieważ to ludzie są dla nas najważniejsi, właśnie dlatego przedstawiamy bliżej uczestników naszej akcji - oddając im głos na naszych łamach (kolejna publikacja już 14.11). Każdy z uczestników plebiscytu ma wyjątkowe historie zapisane

w pamięci. Niektórzy pamiętają swój własny pierwszy dzień w szkole - treść, niepewność oraz uczniów, którzy dziś są już dorosłymi ludźmi. Inni wspominają moment, gdy jakieś dziecko po raz pierwszy uwierzyło w siebie. Doskonale pamiętają te małe, ale wielkie zwycięstwa.

My wiemy, że edukacja to przede wszystkim tworzący ją ludzie - dlatego tak ważne są dla nas opowieści tych, którzy z pasją uczą i wychowują.

Każdy uczestnik plebiscytu ma swoją historię - każda jest warta opowiedzenia i każda inna. Ich wspólny mianownik? Wielkie serce i pasja! To właśnie dzięki takim osobom szkoła staje się miejscem, gdzie dzieci uczą się nie tylko wiedzy, ale również odwagi, empatii, wiary w siebie. To do takich nauczycieli, pedagogów czy dyrektorów szkół wraca się po latach w uśmiechu pełnym wdzięczności czy ciepłym „dzień dobry” na ulicy...

Ścieżka, którą świadomie wybrała, rezygnując z innej kariery

Katarzyna Pankowska (Zespół Szkół Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego, Iława) traktuje swoją pracę jak misję i powołanie jednocześnie.

To nie jest tylko zawód, ale ścieżka, którą świadomie wybrała, rezygnując z innej kariery. Widzi w niej ogromną odpowiedzialność za kształtowanie młodych umysłów, ale też niepowtarzalną szansę na dzielenie się pasją. - Szkoła to dla mnie przestrzeń, w której matema-

tyka staje się narzędziem do budowania logicznego myślenia i pewności siebie u uczniów. To codzienna lekcja cierpliwości i wiary w potencjał każdego człowieka - mówi nominowana w kategorii Nauczyciel szkoły ponadpodstawowej. - Największą satysfakcję i radość daje Jej ten moment, w którym widzi w oczach ucznia, że dany problem lub trudne zagadnienie nagle stało się jasne. Ten błysk zrozumienia, to poczucie triumfu na ich twarzach jest bezcenne.

Bo zajęcia ze studentami mogą przypominać ciekawą rozmowę

Odkąd Marcin Kazimierzczuk (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn) rozpoczął studia prawnicze, zapragnął zostać nauczycielem akademickim.

Podczas zajęć ze studentami pragnie pokazać, że studiowanie prawa daje możliwość spełnienia marzeń. Dziś pan Marcin cytuje Ericha Fromma - „Mieć czy być”. - Zawód prawnika to łączy. Można być kimś, a jednocześnie mieć. To jest zachęta dla młodych ludzi,

żeby poszli w tę stronę i rozpoczęli pracę w zawodach prawniczych - wyjaśnia uczestnik kategorii Nauczyciel Akademicki.

Marcin Kazimierzczuk lubi obserwować, jak młodzież chłonie wiedzę, którą jej przekazuje. W Jego opinii studenci Wydziału Prawa i Administracji UWM są bardzo zainteresowani, bardzo aktywni. - Zajęcia z nimi to zazwyczaj nie jest zwykły wykład, ale bardziej pouczająca rozmowa - zauważa.

Gdy zaczynają przełamywać bariery językowe i nabierać pewności

- Praca w oświacie to dla mnie przestrzeń do ciągłego rozwoju - zarówno osobistego, jak i zawodowego - mówi Katarzyna Pokorska (Zespół Szkół, Kisielice).

Już w szkole zauważyła, że ma łatwość tłumaczenia i wspierania innych w nauce, szczególnie w języku angielskim. Często pomagała kolegom zrozumieć trudniejsze zagadnienia. Z czasem zrozumiała, że praca nauczyciela pozwala połączyć zainteresowanie językiem obcym

z pasją pomagania innym i dzielenia się wiedzą. - Najwięcej satysfakcji w mojej pracy daje mi kontakt z uczniami i możliwość towarzyszenia im w rozwoju. Cieszę się, gdy widzę ich postępy, zwłaszcza kiedy zaczynają przełamywać bariery językowe i nabierać pewności siebie w posługiwaniu się angielskim. Ogromną radość sprawia mi również to, że uczniowie czują się przy mnie swobodnie: mówią, otwierają się, ufają mi - tłumaczy nominowana w kategorii Nauczyciel klas IV-VIII.

LIDERZY RANKINGÓW

Oto lista nauczycieli, którzy od początku głosowania do czwartku, do godz. 10 zdobyli najwięcej głosów wśród liderów z powiatów oraz lista liderów głosowania na dyrektorów, nauczycieli akademickich, psychologów i pedagogów szkolnych oraz placówki edukacyjne.

NAUCZYCIEL PRZEDSZKOLA

1. **Sylwia Łykowska**, Przedszkole Radość - Oddział Janowicza, Olsztyn
2. **Magdalena Maliszewska**, Przedszkole Publiczne Bajkolandia, Lubawa
3. **Paulina Miniszewska**, Przedszkole Niepubliczne Mali Odkrywczy Anita Kędziarska, Różnowo
4. **Patrycja Pietrzak**, Przedszkole Pod Dębami, Ostróda
5. **Izabela Wilczyńska**, Przedszkole Niepubliczne Miś Uszatek, Kętrzyn

NAUCZYCIEL KLAS 0-III

1. **Gabriela Góratowska**, Szkoła Podstawowa im. gen. Józefa Bema, Susz
2. **Adam Kowalczyk**, Szkoła Podstawowa im. Marii Zientary - Malewskiej, Barcikowo
3. **Dorota Kozak**, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Brzechwy, Morąg
4. **Paulina Wiergowska**, Szkoła Podstawowa nr 14 im. Marii Konopnickiej, Olsztyn
5. **Monika Drózd**, Szkoła Podstawowa, Wilczęta

NAUCZYCIEL KLAS IV-VIII

1. **Izabela Kraszevska-Smidt**, Szkoła Podstawowa nr 33, Olsztyn
2. **Katarzyna Pokorska**, Zespół Szkół, Kisielice
3. **Mariola Krasieńska**, Zespół Szkolno-Przedszkolny, Okartowo
4. **Radosław Wróbel**, Szkoła Podstawowa, Kruszwiec
5. **Mariusz Myślak**, Sportowa Szkoła Podstawowa nr 4 im. Polskich Olimpijczyków, Szczytno

NAUCZYCIEL SZKOŁY PONADPODSTAWOWEJ

1. **Anna Kisiel**, Zespół Szkół Elektronicznych i Informatycznych im. KEN, Giżycko
2. **Olena Tokarchuk**, Zakład Doskonalenia Zawodowego, Elk
3. **Anna Siennicka-Stryjec**, Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych i LOXI Cyfrowe Szkoły, Olsztyn
4. **Kacper Opaliński**, XI Liceum Ogólnokształcące, Olsztyn
5. **Agnieszka Brocka**, Liceum Sztuk Plastycznych, Gronowo Górne

NAUCZYCIEL AKADEMICKI

1. **dr hab. Agata Tyburska**, Wyższa Szkoła Policji, Szczytno
2. **dr Łukasz Jędrzejczyk**, Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Olsztyn
3. **Michał Gornowicz**, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn

DYREKTOR PLACÓWKI EDUKACYJNEJ

1. **Karolina Lichota**, Przedszkole Bajkowy Dom 2, Olsztyn
2. **Anna Stańczak**, Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza, Uzdowo
3. **Halina Ryszczyk**, Szkoła Podstawowa, Łęgowo

PSYCHOLOG LUB PEDAGOG SZKOLNY

1. **Marzena Gorlewska**, Zespół Szkół nr 2 im. Jana Pawła II, Narzym
2. **Edyta Smolak**, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Mikołaja Kopernika, Iława
3. **Joanna Czeszejko**, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Janusza Korczaka, Nidzica

PRZEDSZKOLE ROKU

1. **Przedszkole Bajkowy Dom 2**, Olsztyn, Wyszyńskiego 22
2. **Przedszkole w Łęgajnach**, Łęgajny, Olsztyńska 8
3. **Niepubliczne Przedszkole przyjaciele Kubusia**, Elbląg, Ogólna 61/1

SZKOŁA ROKU

1. **Zespół Szkolno-Przedszkolny**, Łukta, Warszawska 17
2. **Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Uzdowie**, Uzdowo 75
3. **Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II**, Sątoczno, Sątoczno 8

SZKOŁA JĘZYKOWA ROKU

1. **Photolinguisty Sp. z o.o.**, Uzdowo, Uzdowo 141
2. **Szkoła Językowa Yes, you can**, Olecko, pl. Wolności 20/2U
3. **Great English - Szkoła Języka Angielskiego**, Działdowo, Średnia 16

Sprawdź aktualne wyniki i głosuj na:
www.gazetaolsztynska.pl/nauczyciel

SPORT W TELEWIZJI

PIĄTEK

* **BMX.** Mistrzostwa świata Rijad 2025: flatland kobiet (12.55 Eurosport 2), flatland mężczyzn (17.55 Eurosport 1)

* **Formuła 1.** Grand Prix Sao Paulo: 1. sesja treningowa (15.25, 17.10 Eleven Sports 1), kwalifikacje do sprintu (19.25 Eleven Sports 1)

* **Golf.** World Wide Technology Championship (21 Eurosport 2)

* **Hokej.** Europejski Puchar Narodów w Sosnowcu: Polska - Słowenia (19.45 TVP Sport)

* **Jeździectwo.** Cavaliada Tour w Warszawie: duża runda (13.25 TVP Sport)

* **Koszykówka.** ORLEN Basket Liga: Energa Czarni Stupsk - Miasto Szkła Krosno (20.05 Polsat Sport Extra); Euroliga: Barca - Real Madryt (20.25 Polsat Sport News)

* **Łyżwiarstwo figurowe.** NHK Trophy w Osace: pro-

półfinały gry pojedynczej (15.30, 17.30 Polsat Sport Extra); turniej ATP w Atenach: półfinały (16, 18 Polsat Sport News)

* **Żeglarsstwo.** SailGP w Dubaju: 1. dzień (13 Sportklub)

SOBOTA

* **Automobilizm.** Rajdowe Mistrzostwa Świata: Rajd Japonii (9.30 Motowizja)

* **BMX.** Mistrzostwa świata Rijad 2025: freestyle kobiet (15.30, 17.50 Eurosport 1)

* **Formuła 1.** Grand Prix Sao Paulo: sprint (14.55, 17.10 Eleven Sports 1), sesja kwalifikacyjna (18.55 Eleven Sports 1)

* **Golf.** World Wide Technology Championship: 3. runda (21 Eurosport 2)

* **Hokej.** Europejski Puchar Narodów w Sosnowcu: Polska - Wielka Brytania (19.40 TVP Sport)

(14.35 Polsat Sport Extra); liga hiszpańska: Girona - Alaves, Sevilla - Osasuna, Espanyol - Villarreal (13.55, 16.10, 20.55 Canal+ Sport); liga włoska: Juventus FC - Torino, Parma Calcio - AC Milan (17.55, 20.40 Eleven Sports 2)

* **Pływanie.** Memoriał Marka Petruszewicza we Wrocławiu (16.40 TVP Sport)

* **Siatkówka.** TAURON Liga: Metalikas Pałac Bydgoszcz - BKS BOSTIK ZGO Bielsko-Biała (12.30 Polsat Sport); PlusLiga: ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - JSW Jastrzębski Węgiel; Aluron CMC Warta Zawiercie - InPost ChKS Chetm (14.45, 17.30 Polsat Sport); liga włoska kobiet: Savino Del Bene Scandicci - Volley Bergamo (20.40 Polsat Sport Extra)

* **Snooker.** Turniej International Championship: półfinały (7, 12.30 Eurosport 1)

* **Sporty walki.** UFC Fight Night: Gabriel Bonfim - Randy Brown (1.00 Polsat Sport)

* **Tenis.** Turniej WTA Finals w Rijadzie: finał gry podwójnej, finał singla (14, 17 Canal+ Sport2); turniej ATP w Metz: finał (16.30 Polsat Sport News)

NIEDZIELA

* **Boks.** Polska Liga Boks: KB Legia Warszawa - Concordia Knurów (20.10 TVP Sport)

* **Golf.** World Wide Technology Championship: finał (21 Eurosport 2)

* **Jeździectwo.** Cavaliada Tour w Warszawie: Grand Prix (11.55 TVP Sport)

* **Kolarstwo przełajowe.** Mistrzostwa Europy Middelkerke 2025: wyścig mężczyzn (14.50 Eurosport 2)

* **Koszykówka.** ORLEN Basket Liga: Energa Trefl Sopot - AMW Arka Gdynia (12.20 Polsat Sport), Zastal Zielona Góra - Legia Warszawa (17.20 Polsat Sport Extra)

* **Piłka nożna.** Liga czech: AC Sparta Praga - FK Teplice (15.25 Polsat Sport Extra); II liga: Podbeskidzie Bielsko-Biała - Resovia Rzeszów (14.55 TVP Sport); Ekstraklasa: Korona Kielce - Raków Częstochowa (14.40 Canal+ Sport5), Pogoń Szczecin - Jagiellonia Białystok (17.25 Canal+, TVP Sport); liga

MÓGL GRAĆ DLA POLSKI,
ZDOBYŁ TYTUŁ DLA ITALII.
SZKODA...

Coraż więcej głosów, także w mediach branżowych, jak „Przegląd Sportowy”, o tym, że istotnym błędem ze strony władz polskiej siatkówki było zlekceważenie możliwości gry dla naszej reprezentacji Kamila Rychlickiego, który właśnie został... mistrzem świata z reprezentacją Italii. Chciał grać dla Biało-Czerwonych, ogłaszał to publicznie, ale nie doczekał się nie tylko powołania, ale nawet wstępnych rozmów. Widocznie uznano, że mamy tylu świetnych zawodników, że siatkarza grającego we włoskiej lidze – jednej z dwóch najlepszych na świecie obok polskiej – nam nie trzeba. Oto więc ów syn polskich

rodziców, skądinąd siatkarzy (ojciec był reprezentantem Polski i wicemistrzem Europy z 1983 roku, a mama grała w LKS), mówiący płynnie po polsku i czujący więź z naszym krajem, zamiast wysłuchać na Filipinach podczas wrześniowego siatkarskiego mundialu Mazurka Dąbrowskiego, wysłuchał hymnu włoskiego. Nie grał w pierwszej szóstce Azzurich, ale wchodził na zmiany, dawał jakość. Mógł to samo robić dla naszej drużyny, ale Polski Związek Piłki Siatkowej uznał, że widocznie jest dla nas za słaby.

Nie wiem, czy mogliby dla Biało-Czerwonych tak naprawdę grać Mirosław Klose i Łukasz Podolski. Były inne czasy, a gdy oni grali, to nasi zachodni sąsiedzi byli potęgą, a my, delikatnie mówiąc, nie. Natomiast tutaj, w przypadku Kamila Rychlickiego sprawa była biało-czarna: nasz młody rodak chciał grać dla reprezentacji, która na ostatnich trzech siatkar-

skich mundialach zdobyła dwa złote i srebrny medal, a nie dla Italii, która w tym czasie raz stanęła na podium, choć najwyższym.

Czemu nie został przyjęty z otwartymi rękoma? Czemu, chcąc grać na mistrzostwach świata czy Europy oraz igrzyskach olimpijskich, musiał zostać Włochem? To pytania, które ja stawiałem już parę miesięcy przed mistrzostwami globu w Azji, ale teraz stawiają je najbardziej uznani dziennikarze zajmujący się siatkówką, jak Kamil Drag. Na razie nie słysząc żadnych odpowiedzi ze strony tych, którzy rządzą naszym narodowym zespołowym sportem olimpijskim, jakim jest piłka siatkowa. A szkoda. Musimy znać odpowiedź na to kluczowe pytanie. Także po to, aby uniknąć takich kosmicznych wpadek czy raczej grzechów zaniechania w przyszłości.

RYSZARD CZARNECKI

gram krótki solistek (11 Eurosport 2, Polsat Sport Extra)

* **Piłka nożna.** I liga: Ruch Chorzów - Miedź Legnica (16.55 TVP Sport); Ekstraklasa: Radomiak Radom - Cracovia (17.55 Canal+ Sport5), KGHM Zagłębie Lubin - Górnik Zabrze (20.25 Canal+ Sport); liga niemiecka: Werder Brema - VfL Wolfsburg (20.20 Eleven Sports 2)

* **Siatkówka.** TAURON Liga: LOTTO Chemik Police - KS DevelopRes Rzeszów (17.30 Polsat Sport); I liga: GKS Katowice - BBTS Bielsko-Biała (20.30 Polsat Sport)

* **Snooker.** Turniej International Championship: mecz półfinałowy (12.30 Eurosport 1)

* **Tenis.** Turniej WTA Finals w Rijadzie: półfinał (13.30 Canal+ Sport, 13.30 Canal+ Sport5, 13.30, 16, 18 Canal+ Sport2); turniej ATP w Metz:

* **Kolarstwo przełajowe.** Mistrzostwa Europy Middelkerke 2025: wyścig kobiet (14.50 Eurosport 2)

* **Koszykówka.** ORLEN Basket Liga: Śląsk Wrocław - King Szczecin (17.20 Polsat Sport Extra)

* **Łyżwiarstwo figurowe.** NHK Trophy w Osace: program dowolny solistów (8.30 Eurosport 2, 10 Polsat Sport Extra), program dowolny solistek (11.30 Polsat Sport Extra)

* **Piłka nożna.** ORLEN Ekstraklasa: Śląsk Wrocław - Pogoń Szczecin (12.10 TVP Sport); II liga niemiecka: FC Schalke 04 - SV 07 Elversberg (12.55 Eleven Sports 2); liga niemiecka: 1. FC Union Berlin - FC Bayern Monachium (15.20 Eleven Sports 2); I liga: Wisła Kraków - Polonia Warszawa (14.25 TVP Sport); liga saudyjska: Neom SC - Al-Nassr FC

hiszpańska: Athletic Club - Real Oviedo, Celta Vigo - FC Barcelona (13.55, 20.55 Canal+ Sport); liga holenderska: AZ Alkmaar - PSV Eindhoven, Go Ahead Eagles - Feyenoord Rotterdam (16.40, 19.55 Polsat Sport News)

* **Piłka ręczna.** ORLEN Superliga mężczyzn: Zepher KPR Legionowo - ORLEN Wisła Płock (12.30 Polsat Sport Extra)

* **Siatkówka.** PlusLiga: Bogdanka LUK Lublin - PGE GieK Skra Bełchatów, Steam Hemarpol Politechnika Częstochowa - Ślepsk Małow Suwałki (14.45, 17.30 Polsat Sport); TAURON Liga: #VolleyWrocław - PGE Budowlani Łódź (20.30 Polsat Sport)

* **Snooker.** Turniej International Championship: finał (12.30 Eurosport 1)

* **Tenis.** Turniej ATP Finals w Turynie (11.30, 14 Polsat Sport News, 20.30 Polsat Sport Extra)

REKLAMA

Największa Hurtownia
Odzieży w OlsztynieOlsztyn, ul. Wyszyńskiego 7
tel. 89 534 63 52

www.gracjaolsztyn.pl

**Z tym
kuponem kupisz
bez marży***
Oferta ważna
do 22 listopada 2025 r.

Hurtownia
wprowadziła
na stałe

sprzedaż detaliczną

Serdecznie zapraszamy
• pon.-pt. 9.00-17.00
• sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawniona tylko
kupon z papierowego wydania gazety.

ZA TYDZIEŃ POCZĄTEK GŁOSOWANIA

PLEBISCYT 14 listopada rozpoczniemy głosowanie na najpopularniejszych sportowców województwa w 2025 roku. Głosowanie zakończy się 11 stycznia, a nazwiska laureatów ogłosimy 31 stycznia podczas tradycyjnego Balu Sportowca w Hotelu Omega.

Sportowy plebiscyt, którego organizatorem jest „Gazeta Olsztyńska”, jest ewenementem nie tylko w Polsce. Nie ma bowiem drugiego takiego regionalnego plebiscytu z tak długą historią, bowiem po raz pierwszy najpopularniejszych sportowców (wówczas województwa olsztyńskiego) wybrano w... 1954 roku! Zwyciężył sprinter Lechii Olsztyn Ryszard Woliński, który wyprzedził Edwarda Truszczyńskiego (wyścigi motocyklowe) i Lecha Saka (skok w dal, AZS Olsztyn).

W następnych latach z plebiscytowego triumfu cieszyli się lekkoatleci, siatkarze, żeglarze, rajdowcy, bojerowcy, kajakarze, motocykliści, specjaliści od MMA, podnoszenia ciężarów i strzelectwa sportowe-

go, ale - co ciekawe - nigdy najpopularniejszym sportowcem województwa nie został piłkarz. I raczej ten stan długo się nie zmieni, bo Warmia i Mazury to od lat futbolowa Polska B.

ZWYCIĘZCY PLEBISCYTU

10 - Krzysztof Hołowczyc
6 - Karol Jabłoński
5 - Marian Bublewicz
4 - Konrad Bukowiecki, Danuta Sobieska-Wierzbowska
3 - Ireneusz Kluczek, Mamed Chalidow
2 - Andrzej Gronowicz, Marcin Malewski, Stanisław Zduńczyk
1 - Agata Barwińska, Piotr Burczyński, Stanisław Iwaniak, Joanna Jędrzejczyk, Andrzej Komar, Barbara Kopyt, Kacper Kozłowski, Anastazja Kuś, Aleksandra Lisowska, Tadeusz Matyjek, Stanisław Olszewski, Antoni Pacyński,

Krzysztof Hołowczyc
aż 10 razy został
najpopularniejszym
sportowcem województwa

Fot. materiały prasowe

Małgorzata Pałasz-Piasecka, Ryszard Patelka, Janusz Rejewski, Mirosław Rybaczewski, Adam Seroczyński, Ryszard Szparak, Mariusz Szyszko, Edward Truszczyński, Franciszek Wesołowski, Paweł Zagumny
O tym, kto zwycięży w 65. Plebiscycie, zadecydują nasi

czytelnicy, którzy mogą głosować za pomocą kuponów i sms-ów, oraz plebiscytowa kapituła. Po zsumowaniu wyników głosowania kuponowego, sms-owego i kapituły poznamy złotą dziesiątkę.

Tradycyjnie plebiscytowi będą towarzyszyć konkursy

sms-owe:

>>> Biegacz Roku
>>> Klub Roku
>>> Najpopularniejszy Sportowiec Akademicki
>>> Najpopularniejszy Sportowiec Olsztyna
>>> Najpopularniejszy Sportowiec Powiatu Olsztyńskiego

>>> Piłkarz Roku
>>> Sportowiec bez Barier
>>> Najpopularniejsza Stadnina
>>> Najpopularniejszy Club Fitness/Siłownia
>>> Najpopularniejszy Instruktor/Trener Personalny
>>> Sportowe Wydarzenie Roku
>>> Sportowy Talent Roku

Poza tym dziennikarze sportowi wybiorą Trenera, Sponsora i Działacza Roku. Tradycyjnie jesteśmy otwarci na Wasze propozycje. Masz swojego kandydata do plebiscytu lub do jakiejś kategorii sms-owych, a może znasz kogoś, kto zasługuje, by zostać Trenerem, Działaczem lub Sponsorem Roku, napisz o tym do nas na adres sport@gazetaolsztynska.pl.

SPRINTEM

PIŁKA NOŻNA Nie brakowało niespodzianek w środowych meczach 4. kolejki Ligi Mistrzów. M.in. Barcelona - z Wojciechem Szczęsnym w podstawowym składzie i Robertem Lewandowskim, który wszedł z ławki - na wyjeździe zremisowała 3:3 z Club Brugge. Barcelonie mecz w Belgii od początku się nie układał, bo trzykrotnie musiała gonić wynik. Lewandowski na boisku pojawił się w 58. minucie, zmieniając Torresa, ale niczym się nie wyróżnił. Do sporej niespodzianki doszło też na Cyprze, gdzie Pafos pokonał trzeci obecnie w tabeli ligi hiszpańskiej Villarreal. Z pięciu hiszpańskich drużyn w 4. kolejce wygrać zdołało tylko Atletico Madryt, które we wtorek pokonało 3:1 Union St. Gilloise. Tego samego dnia Real Madryt przegrał 0:1 na wyjeździe z Liverpooliem. W Anglii poległ też Athletic Bilbao, ulegając 0:2 Newcastle United. Nie zawiódł natomiast Inter Mediolan,

który - z Piotrem Zielińskim w składzie - pokonał 2:1 Kajrat Almaty i został trzecią drużyną, która odniosła komplet zwycięstw w czterech meczach. We wtorek wyczyn ten skompletowały Bayern Monachium i Arsenal Londyn. Bez punktu pozostają dwie drużyny - Benfica Lizbona i Ajax Amsterdam. Podopieczni trenera Jose Mourinho przegrali 0:1 z Bayerem Leverkusen, a holenderski zespół uległ 0:3 Galatasaray Stambuł. Hat-trickiem popisał się Victor Osimhen, który z sześcioma

trafieniami objął prowadzenie w klasyfikacji strzelców. Po pięć mają Haaland, Harry Kane (Bayern) i Kylian Mbappe (Real).

* Wyniki śródkowych meczów:

Pafos FC - Villarreal 1:0 (0:0), Karabach Agdam - Chelsea Londyn 2:2 (2:1), Ajax Amsterdam - Galatasaray Stambuł 0:3 (0:0), Club Brugge - FC Barcelona 3:3 (2:1), Inter Mediolan - Kajrat Almaty 2:1 (1:0), Manchester City - Borussia Dortmund 4:1 (2:0), Newcastle United - Athletic Bilbao 2:0

(1:0), Olympique Marsylia - Atalanta Bergamo 0:1 (0:0), Benfica Lizbona - Bayer Leverkusen 0:1 (0:0).

PO 4 KOLEJKACH

1. Bayern	12	14:3
2. Arsenal	12	11:0
3. Inter	12	11:1
4. MC	10	10:3
5. PSG	9	14:5
6. Newcastle	9	10:2
7. Real	9	8:2
8. Liverpool	9	9:4
9. Galatasaray	9	8:6
10. Tottenham	8	7:2
11. Barcelona	7	12:7

12. Chelsea	7	9:6
13. Sporting	7	8:5
14. Borussia	7	13:11
15. Karabach	7	8:7
16. Atalanta	7	3:5
17. Atletico	6	10:9
18. PSV	5	9:7
19. Monaco	5	4:6
20. Pafos	5	2:5
21. Bayer	5	6:10
22. Brugge	4	8:10
23. Eintracht	4	7:11
24. Napoli	4	4:9
25. Olympique	3	6:5
26. Juventus	3	7:8
27. Athletic	3	4:9
28. Union	3	4:12

29. Bodoe/Glimt	2	5:8
30. Slavia	2	2:8
31. Olympiakos	2	2:9
32. Villarreal	1	2:6
33. Kopenhaga	1	4:12
34. Kajrat	1	2:11
35. Benfica	0	2:8
36. Ajax	0	1:14

SIATKÓWKA Bogdanka LUK Lublin w katowickim Spodku pokonała JSW Jastrzębski Węgiel 3:1 (28:26, 25:27, 25:16, 27:25) w meczu o AL-KO Superpuchar Polski. Lublinianie wywalczyli to trofeum pierwszy raz.

SPORT.wm.pl

PIĄTEK-NIEDZIELA 07-09.11.2025

CZY KTOŚ ZATRZYMA CONCORDIĘ?

PIŁKA NOŻNA \\ Liście z drzew już spadły, a my już za tydzień poznamy zespoły, które po rundzie jesiennej będą miały największą szansę na spadek z IV ligi. Bo jeśli chodzi o awans, to po 13 kolejkach pewniakiem wydaje się być Concordia.

P przed nami przedostatnia kolejka czwartoligowych zmagania.

Bardzo blisko wywalczenia tytułu mistrza jesieni jest Concordia Elbląg, która ma pięć punktów przewagi nad drugą w tabeli Polonią Lidzbark Warmiński. Liderowi wystarczy punkt, żeby zimową przerwę w rozgrywkach spędzić w fotelu lidera. Ale na finiszu piłkarskiej jesieni celem elblązan na pewno nie jest jakiś skromny punkcik, tylko cała pula, dzięki czemu utrzymają pięciopunktową przewagę nad wiceliderem. Poza tym przewaga ta może jeszcze wzrosnąć, bo przecież Polonii może się powinąć noga. W sobotę Concordia gra u siebie z Mrągowią Mrągowo, więc nie powinna mieć kłopotów z ograniem rywala, który w tym sezonie prezentuje się bardzo słabo i raczej już do końca będzie bronił się przed spadkiem do klasy okręgowej.

Natomiast druga w tabeli Polonia Lidzbark Warmiński zagra przed własną publicznością z Sokółem Ostróda. Zapowiada się zatem ciekawe piłkarskie widowisko w blasku jupiterów. Gospodarze - podbudowani ostatnim zwycięstwem w Olsztynie - będą chcieli pójść za ciosem i zgarnąć kolejny komplet punktów. Krystian Oleszko miał być początkowo jedynie trenerem tymczasowym, ale zespół pod jego wodzą spełnia oczekiwania miejscowych działaczy.

Z kolei Michał Kraszewski powróci na ławkę trenerską w Barczewie, ale teraz jako szkoleniowiec Stomilu - przypomnijmy, że Piśe trenował jeszcze na początku tego sezonu.

Dwa tygodnie temu olsztynianie pod wodzą nowego szkoleniowca doznali pierwszej porażki, dzięki czemu spadli na czwarte miejsce w tabeli. Stomilowcy mają teraz dwa spotkania z niżej notowanymi rywalami, bo po Piśie zmierzą się jeszcze u siebie z Drwęcą. Komplet punktów w tych dwóch spotkaniach to obowiązek, ale nie zmienia to faktu, że kibice Stomilu coraz mniej wierzą w powrót swojego klubu do III ligi. Mimo to oczywiście pojadą na mecz do Barczewa, gdzie pewnie będą stanowili zdecydowanie większą część publiczności. W meczu nie zagra pauzujący za żółte kartki Karol Żwir, poza tym tego samego dnia zabieg rekonstrukcji więzadeł przejdzie najlepszy zawodnik Stomilu Marcin Fiedorowicz.

* Program 14. kolejki

IV ligi, sobota: Mazur Etłk - Granica Kętrzyn (13), PISA Barczewo - Stomil Olsztyn (13), Drwęca Nowe Miasto Lubawskie - Rominta Gołdap (13), GKS Stawiguda - Tęcza Biskupiec (13), Concordia Elbląg - Mrągowia Mrągowo (13), DKS Dobre Miasto - Olimpia II Elbląg (13), Mamry Giżycko - Start Nidzica (16), Polonia Lidzbark Warmiński - Sokół Ostróda (17).

PO 13 KOLEJKACH

1. Concordia	32	43:12
2. Polonia	27	29:13
3. Mamry	25	36:18
4. Stomil	25	31:14
5. Sokół	23	29:16
6. Start	22	39:24
7. Dobre Miasto	19	25:25
8. Tęcza	18	25:12
9. Drwęca	17	15:39
10. Granica	17	22:29
11. Mazur	16	22:32
12. Rominta	15	19:25

Fot. Emil Marecki

Czwartoligowcom do zakończenia rundy jesiennej pozostały do rozegrania jeszcze tylko dwie kolejki

13. PISA	15	16:24
14. Mrągowia	11	24:28
15. Olimpia II	6	9:35
16. Stawiguda	4	16:54

>>> W III lidze Olimpia zagra w Białej Piskiej ze Zniczem. Dla elblązan będzie to znakomita okazja do odniesienia drugiego wyjazdowego zwycięstwa w kończącej się powoli rundzie jesiennej. To szansa, by elbląski zespół zrobił kolejny krok do przodu pod kierunkiem trenera Damiana Hebdy - do tej pory prowadzona przez niego Olimpia zdobyła siedem punktów w czterech meczach.

Znicz, beniaminek rozgrywek z drugiego krańca województwa warmińsko-mazurskiego, przeżywa trudne miesiące, bo ma tylko pięć punktów w dorobku i zajmuje ostatnie miejsce w tabeli z dużą stratą. Zwycięstwo jest więc obowiązkiem elblązan, jeśli chcą piąć się w tabeli i odrabiać straty punktowe z pierwszej części rundy. W klasyfikacji coraz mocniej rysuje się podział na górną połowę tabeli i resztę stawki, która wiosną będzie musiała bić się o utrzymanie. Warto już teraz wsiąść do pociągu z napisem top, by

wiosną zaoszczędzić sobie niezdrowych emocji.

* 16. kolejka, piątek:

Lechia Tomaszów Maz. - Mławianka Mława (18), **sobota:** Znicz Biała Piska - Olimpia Elbląg (13), GKS Wieklec - Żąbkovia Żąbki (13), Broń Radom - KS Wasilków (13:30), Jagiellonia II Białystok - GKS Betchatów (12), ŁKS Łomża - KS CK Troszyn (13), Wigry Suwałki - Warta Sieradz (17); **niedziela:** Wista II Płock - Świt Nowy Dwór Maz. (12), Widzew II Łódź - Legia II Warszawa (12).

EM, LSZ

PO 16 KOLEJKACH

1. Legia II	35	41:19
2. Żąbkovia	34	50:25
3. Warta	34	27:12
4. Łomża	33	35:13
5. Wigry	27	28:20
6. Wista II	23	25:23
7. Świt	23	25:27
8. Broń	23	23:26
9. Widzew II	21	30:32
10. Lechia	18	25:22
11. Olimpia	18	24:28
12. Troszyn	16	32:28
13. Betchatów	16	25:38
14. Jagiellonia II	14	16:25
15. Wieklec	13	14:23
16. Wasilków	13	15:34
17. Mławianka	11	23:33
18. Znicz	5	11:42

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

								3
7					6			1
4			1	9		2	8	
						4	1	9
		9	3	5	4	8		
8		7						
	5		9		2		6	
3	8	2	6		7			
			5		1			4

932

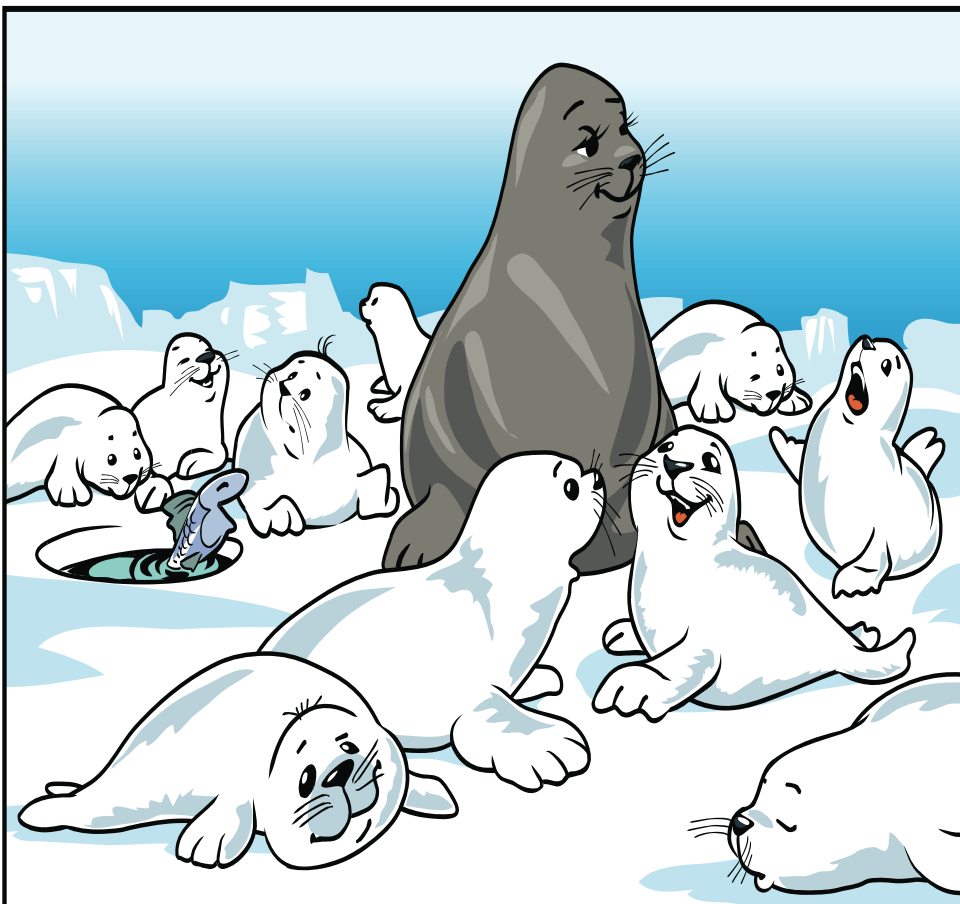
		2	8	9			6	5
7			5	1				
8	3		7					4
	7	4	6	2			5	8
			3	5	9		1	7
	1						3	
4		1		3		2	8	
	8	3			6			
	2							

933

5						4		8
2	8			9	7			3
3		9				7	2	
				8	4	9		5
				6	1			
	4		9		2		1	7
1		3			5			6
4			3	7	6		5	
7		6		1				4

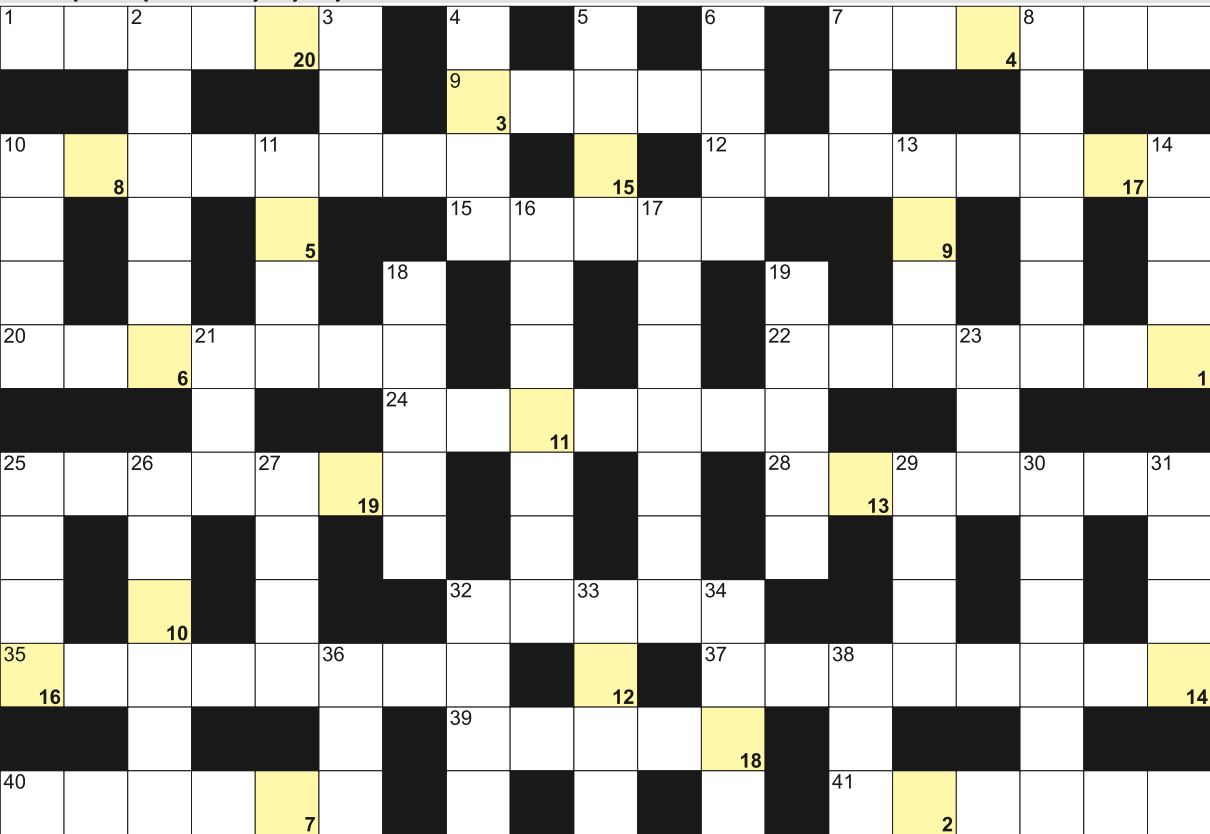
934

Znajdź 10 różnic

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

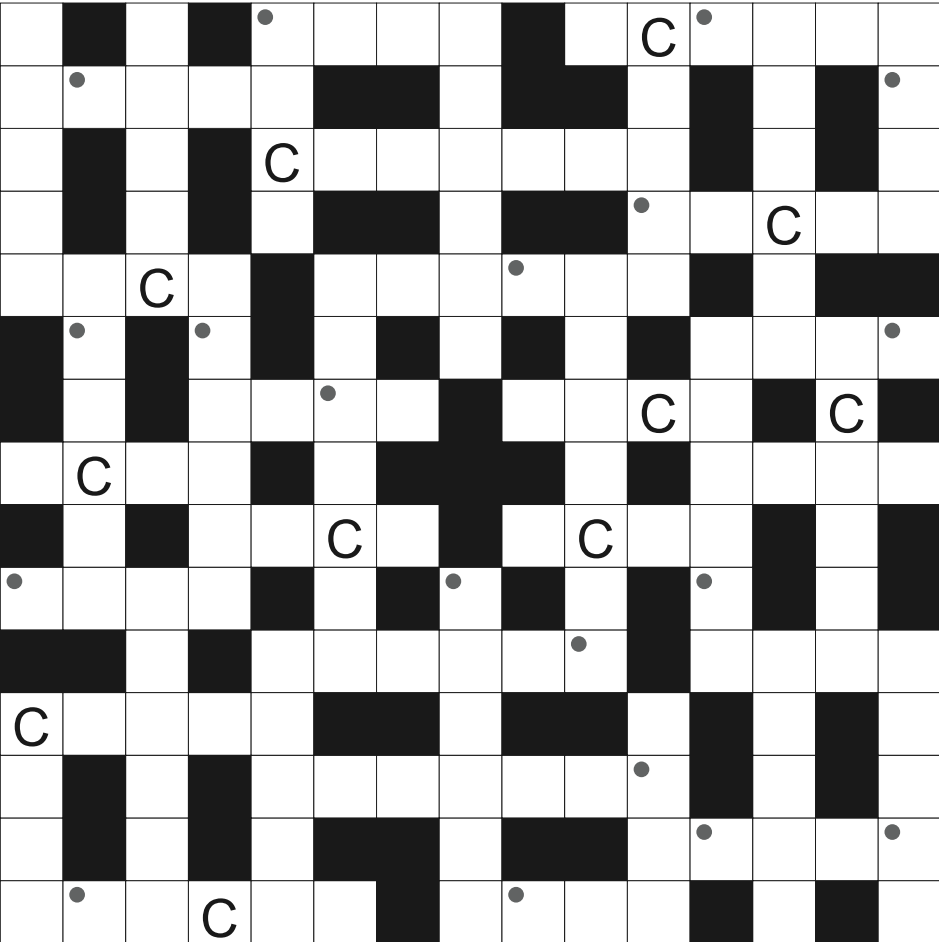

POZIOMO: 1) stolica Omanu; 7) ściganie, pogoń za przestępcą; 9) przepływa przez Karlowe Wary; 10) stolica Meklemburgii; 12) matematyczne działanie z niewiadomą; 15) otwierane kluczem; 20) Puccini, włoski kompozytor; 22) przyrząd do badania ucha; 24) i wysokość, i szerokość; 25) wręczane zwycięzcą; 28) inaczej akrobata, duży ptak; 32) toaletowe do mycia; 35) księżyc dla Ziemi; 37) dzięki bez dla naukowca; 39) ze stolicą w Trypolisie; 40) przysmak z czarnej ikry; 41) fryzura po ondulacji.

PIONOWO: 2) największa gorąca pustynia na Ziemi; 3) droga dla pociągu lub metra; 4) autor książek z miśmiem Paddingtonem; 5) stop na medalie; 6) gruzińska waluta; 7) "dumny" kuzyn bażanta; 8) spis usług wraz z cenami; 10) trująca mgła miejska; 11) płynie przez Saragossę; 13) Rosberg, kierowca Formuły 1; 14) grecki bajkopisarz z Frygii; 16) wielodzietne lub zastępcze; 17) "... czasu" Herberta George'a Wellsa; 18) górska małpa człekokształtna; 19) foliowe na śmieci; 21) pierwiastek Ce; 23) morska wśród przypraw; 25) grecka bogini nocy; 26) Morcinek, polski pisarz; 27) moneta zmarłych dla Charona; 29) niejeden na cmentarzu; 30) Pęczak, była polska pływaczka; 31) zbaczanie statku z kursu; 32) stolica Malediwów; 33) szypułkowe w lesie; 34) atmosferyczny to szron; 36) pierwiastek Y; 38) farba bez polysku.

JOLKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką czytane rzędami, utworzą rozwiązanie

W diagramie po lewej ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "C". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Litery z pól z kropką czytane rzędami utworzą rozwiązanie

kartka z reklamą; radiowa lub kolejowa; pierwiastek Am; Michniewicz, selekcjoner reprezentacji Polski; cienka skóra do czyszczenia okularów; stolica Grenlandii; czasem łapią w tyłde; płaskie naczynie dla kelnera; niejeden stawiany w tańcu; eu dla chemika; szkodniki w szafach; przepływa przez Maków Mazowiecki; lodowy domek Eskimosów; przód lodowca; inaczej hibiskus, róża chińska; wybuch wulkanu; Au dla chemika; obywatel dla żołnierza; publiczna licytacja dzieła sztuki; James Bond to 007; spotkanie piłkarskie krócej; legendarny człowiek śniegu z Himalajów; podziemna to metro; nie dolne; Schwarzenegger, aktor i polityk; rasa małych koni; Lucy ... Montgomery, autorka "Ani z Zielonego Wzgórza"; waluta Izraela; Saska ..., osiedle w Warszawie; porucznik lub major; starszy brat Ofelii u Szekspira; rzeka w stolicy stanu Ohio; pogłos w górach lub w lesie; uchwyty garnka; Wałęsa i Kaczyński; niejeden odprowadzany w kościele; przyszły lub przeszły; jednostka o symbolu Oe; inaczej margaj, drapieżny kot; klatki do robót podwodnych; kierownica statku; płynie we Wrocławiu.

9	1			2		5		8
				5	1		3	2
	5			3		6	1	7
	4			1	7		9	
8	9	1					4	7
7								5
4	7	9	2	3	1			
		2		9				4
5		8	4					9

	3		4	9	6			
7	4				8	3	9	
				5	3		8	4
			1				6	
3	7	8	9	6				5
5		1		7		9		
9		4	5	3	1	6		
	5		6		9			
6	1			2			4	

WYKREŚLANKA ukryliśmy 20 nazw polskich kwiatów. Wykreślisz je wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: malwa, chaber, rezedra, godeca, irys, lobelia, bratek, aster, floks, kosmos, jukka, narcyz, cynia, gazania, dalia, piwonia, liatry, tulipan, lilija, werbena.

J	O	P	W	D	R	U	F	A	J
U	G	O	D	E	C	J	A	L	A
K	I	C	Z	C	R	F	O	L	K
A	O	E	C	H	A	B	E	R	F
W	D	S	O	J	E	W	E	L	A
A	C	F	M	L	U	L	O	N	G
T	Z	Y	I	O	I	K	R	J	A
U	B	A	N	A	S	L	K	P	Z
L	Y	D	T	I	L	F	I	A	A
I	T	R	A	M	A	W	S	A	N
N	I	N	A	L	O	S	Z	P	I
A	N	L	A	N	I	Z	T	T	A
N	W	E	I	R	W	A	N	E	G
A	P	A	Y	U	C	F	I	K	R
L	U	S	T	R	O	Y	J	A	E
I	B	R	A	T	E	K	Z	U	S

7 - 13 listopada 2025

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

23:55

Parasite

Dramat, Korea Południowa, 2019

TVP 2

Czworo biedaków bez przyszłości wpada na pomysł jak zdobyć duże pieniądze. Ich sposób na sukces to przekręt doskonały. Są pewni siebie i wierzą, że w końcu ziszczą się marzenia. Najmłodszy bohaterów filmu dostaje posadę korepetytora zamożnej dziewczyny. Szybko dostrzega w tym wielką szansę dla swoich bliskich. Od razu wprowadza do bogatego domu siostrę, która umiejętnie udaje absolwentkę prestiżowej uczelni. A dziewczyna też nie próżnuje i już obmyśla, jak sprytnie załatwić bezrobotnemu ojcu pracę szoferą w gospodarzy. Z pozoru niewinna intryga zamienia się w przerażającą historię.

Piątek

14:25

Skrzypek na dachu

Musical, USA, 1971

TVP KULTURA

Obsypany nagrodami musical zrealizowany na podstawie opowiadań Sholema Alejchema. Bohaterem tej pełnej efektownej muzyki i choreografii opowieści rozgrywającej się w ukraińskiej wiosce Anatewa na przełomie XIX i XX wieku, jest Tewje Mleczarz, dumny ojciec żydowskiej rodziny, rozpaczliwie walczący o zachowanie tradycyjnych wartości w szybko zmieniającym się świecie.

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 16:15

Sobota

13:45

Sami Swoi

Komedial, Polska, 1967

POLSAT

Pierwsza część komediowej sagi dwóch zwaśnionych rodach zaburzańskich chłopów: Pawlaków i Kargulów, przesiedlonych po wojnie z kresów wschodnich na Ziemię Odzyskane. Pawlakowie, szukając nowego siedliska na obcej ziemi, ku swojemu wielkiemu zdziwieniu zauważają tu Kargulów, a dokładnie najpierw ich krowę, i natychmiast postanawiają zająć sąsiednie gospodarstwo, bo po co szukać nowych... wrogów. I w ten sposób zadawiony spór o miód przetranszają po wojnie na nowe miejsce, bo chociaż uważają siebie za odwiecznych wrogów, tak naprawdę nie potrafią bez siebie żyć.

Niedziela

01:15

Patch Adams

Biograficzny, komedia, dramat, USA, 1998

POLSAT

Oparta na faktach, historia niezwyklego lekarza, który wierzył w uzdrawiającą moc śmiechu - ze znakomitą kreacją nagrodzonego Oscarem, nieodżałowanego Robina Williamsa. Hunter „Patch” Adams (Robin Williams) w 1969 roku, po próbie samobójczej trafił do szpitala psychiatrycznego. Przekonuje się tam, jak wiele może uczynić śmiech i dzielenie się radością. Po wyjściu ze szpitala decyduje się (w latach 70-tych) podjąć studia medyczne, aby zostać lekarzem i wykorzystać swoje osobiste doświadczenia jako pacjenta w pracy zawodowej. Niebawem pełen ciepła i empatii psychiatra zyskuje wdzięczne grono pacjentów.

Wtorek

20:00

Ni z tego ni z owego

Teatr Telewizji, 2020

TVP KULTURA

Dramat o młodym Józefie Piłsudskim i o Romanie Dmowskim, o relacjach między nimi. Bohaterami sztuki są nie tylko Piłsudski i Dmowski, ale przede wszystkim kobiety, pierwsza i druga żona Piłsudskiego: Maria Juszkiewicz i Aleksandra Szczerbińska. Utwór rozpisany na dziesięć scen prezentuje dwie różne koncepcje odzyskania Niepodległości, wyrosłe z innych światła poglądów obu bohaterów, kochających w dodatku tę samą kobietę. Dramat rozgrywa się w ciągu dwudziestu lat. Maria wybrała w końcu Józefa i została jego żoną.

Środa

23:15

Nie lubię poniedziałku

Komedial, Polska, 1971

TVN

Włoski przemysłowiec Francesco Romanelli przyjeżdża do stolicy Polski w sprawach handlowych, lecz dyrektor centrali, który miał go podejmować, tkwi uwieczony w win dnie. Gościa uroczyste witają Polacy oczekujący kogoś zupełnie innego. Już na lotnisku wsiada do niewielkiej taksówki i zostaje sam w centrum obcego miasta. Ostatecznie trafia do biura matrymonialnego, borykającego się z problemem manka, gdzie jest powitany jak wybawca oraz ulega czarowi pięknej sprzedawczynie kosmetyków, którą odurzający zapach perfum wprawia w stan pobudzenia erotycznego.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 15:40

Czwartek

03:55

Dekalog I

Dramat, psychologiczny, Polska, 1988

TVP KULTURA

Pierwsza część cyklu odpowiada pierwszemu z dziesięciu przykazań - „Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną”. „Dekalog I” opowiada historię pewnego naukowca. Jego tragedia wzięła początek z tego, że zbyt zaufał komputerowi, możliwościom współczesnej nauki. Z wielką precyzją, z zachowaniem ogromnego marginesu bezpieczeństwa wyliczył wytrzymałość lodu na zamrożonym, osiedlowym jeziorze, gdzie jego ukochany syn chciał wypróbować nowe łyżwy. Niestety, spłot przypadków i nieszczęśliwych okoliczności doprowadził do tragedii.

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 14:25

PIĄTEK • 7 listopada

TVP 1

05:25 **Wichrowe wzgórze** - serial
06:10 **Akacja 38** - serial, 2017
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 **Agape Blisko Ciebie** - mag.
08:00 **Serwis Info**
08:05 **Pogoda Info**
08:20 **Okrasa famie przepisy** - magazyn kulinarny
09:00 **Ranczo** - serial obyczaj., 2006
10:00 **Komisarz Alex** - serial krym.
11:00 **Ojciec Mateusz** - serial
12:00 **Serwis Info**
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda** - magazyn
12:40 **Magazyn Rolniczy**
12:55 **Natura w Jedyńce - Świat snu** - dok., Niemcy, 2024
14:00 **Wichrowe wzgórze** - serial obyczaj., Turcja, 2024
15:00 **Serwis Info**
15:15 **Reporterzy** - magazyn
15:35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej
16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja

TVP 2

04:40 **Na dobre i na złe** - serial
05:35 **M jak miłość** - serial, 2022
06:25 **Anna Dymna** - spotkajmy się
06:55 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obyczaj., 2025
07:30 **Pytanie na śniadanie**
11:50 **1 edzenie ma znaczenie**
12:25 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Miłość i nadzieja** - serial obyczaj., Turcja, 2022
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:05 **La Promesa - pałac tajemnic** - serial, Hiszp., 2023
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obyczaj., Polska
18:15 **Va Banque** - teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu** - telet.

17:00

Teleexpress

17:20

Pogoda

17:30

Jak to melodia?

- teleturniej muzyczny

18:10

Klan

- telenowela TVP

18:45

Akacja 38

- serial, 2017

19:30

Program inform.

19:30

Pytanie dnia

20:10

Sport

20:15

Pogoda

20:30

Zaraz wracam

- serial, 2025

21:10

Komisarz Alex

- serial krym.

22:10

Porady na zdrady

- kom., Polska, 2017

24:00

Drelch

- serial, 2025

00:55

Wykrywać kłamstw

- magazyn

01:20

Regulamini zabijania

- dram., USA, Wlk. Bryt., 2000

03:35

Sekielski wieczorową porą

- talk-show

19:25

Barwy szczęścia

- serial obyczaj., 2025

19:55

Domowe patenty

- felieton

20:05

Barwy szczęścia

- serial obyczaj., 2025

20:45

Postaw na milion

- teleturniej

21:45

Tak to leciało

- teleturniej muzyczny

22:45

To jest grane

- magazyn muzyczny

23:20

James Bond - Szpieg, który mnie kochał

- sensacyjny, Wlk. Bryt., 1977

01:35

Wykapy ojciec

- kom., USA, 2013

03:30

Akacja 38

- serial kostiumowy, 2016

04:20

Rodzinka.pl

- serial komediowy

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:55 **Ukryta prawda** - 28-letnia Marcelina i jej 7-letni syn Jaś zostają eksmitowani z mieszkania przez Marianą i jego ochroniarza. Kobieta prosi o jeszcze miesiąc na spłatę zadłużenia, ale mężczyzna ma już nowych chętnych na mieszkanie...
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:40 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
13:55 **The Floor** - teleturniej
14:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
16:50 **Szpital św. Anny** - serial obyczaj., Polska
17:55 **Detektywi** - program kryminalny

19:00

Fakty

19:30

Sport

19:40

Pogoda

19:50

Uwaga!

- program interwencyjny

20:00

Assassin's Creed

- przygod., USA, Franc., Wlk. Bryt., Hong Kong, Tajwan, Hiszp., Kan., 2016

22:30

Anihilacja

- film, USA, Wlk. Bryt., 2018

00:45

Kuba Wojewódzki

- talk-show

02:05

Skazana

- serial, Polska

03:10

Szpital św. Anny

- serial obyczaj., Polska

04:10

Uwaga!

- program interwencyjny

04:25

Nauka jazdy

- reality show

04:55

Jak to jest zrobione

- serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 **Nowy Dzień z Polsat News**
08:00 **Halo tu Polsat** - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:30 **Gliniarze** - Patrol udaremnia napad na kobietę. Podczas interwencji jej torby wypada duża ilość gotówki. Niespodziewanie okazuje się, że kobietę napadł jej mąż.
14:40 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
16:15 **Pogoda**
16:20 **Interwencja** - magazyn reporterów
16:30 **Na Ratunek 112** - serial obyczajowy
17:00 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy

18:50

Wydarzenia

- program informacyjny

19:15

Gość Wydarzeń

- rozmowa dnia

19:30

Sport

19:45

Pogoda

19:55

Twoja Twarz Brzmi

Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy

22:00

Wojna o jutro

- sens., SF, USA, 2021. Jedyną nadzieją na przetrwanie naszej cywilizacji jest to, że żołnierze i cywile zostaną przetransportowani do przyszłości i przyłączą się do walki z obcymi...

01:00

Chrzest ogniem

- obycz., USA, 2019

04:40

Disco Gramy

- program muzyczny

05:25

Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:55 **Tamte lata, tamte dni** - Krzesimir Dębski - mag.
07:35 **Najdalsze zakątki dawnej Polski** - dok., Polska, 2016
08:20 **Wstęp wolny**
08:45 **Jak to się mówi, czyli Cathy Wilkes** - magazyn obyczajowy
09:00 **Przez Atlantyk** - dramat, Nor., 2020
10:10 **Informacje kulturalne**
10:25 **Mysterium tremendum**
10:45 **Symfonia powstańcza Paderewskiego** - koncert
12:00 **Portrety - Mów mi Kate** - dok., Wlk. Bryt., 2023
13:45 **Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka** - mag.
14:25 **Skrzypek na dachu** - musical, USA, 1971 ●
17:35 **Benefis Wojciecha Kilara** - 2002
18:40 **Kolekcja - Zofia Artymowska** - felieton
19:00 **Legenda opery - Montserrat Caballe** - dok., Wlk. Bryt., 2018

20:00

Wieczór kinomana

- Wstęp do filmu - Biała Odwaga

20:05

Wieczór kinomana

- Biała odwaga - dram., Polska, 2024

22:10

Tygodnik Kulturalny

23:05

Czwartkowy klub filmowy

- Wstęp do filmu - Słodzak

23:15

Czwartkowy klub filmowy

- Słodzak - fab., USA, 2019

01:00

Noc krótkich filmów

- Portrety - Fair play - Sztandar

01:40

Kino nocne - Piorun i Lekka Stopa

- fab., USA, 1974

03:50

Porozmawiajmy szczerze

04:30

Łódź kultury

TV Puls

06:00 **Nash Bridges** - Nash prowadzi śledztwo w sprawie zniknięcia Inspektora Harvey'a Leeka, który zmierzał na spotkanie z rosyjskim gangiem.
08:00 **Kobra - oddział specjalny** - Kontrwywiad porwca Huberta. Okazuje się, że Ronny Dubiński nie jest tym, za kogo się podaje.
09:00 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial krym.
10:00 **Zbuntowany anioł** - serial obyczajowy
11:55 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
13:50 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny
15:50 **Ranczo** - serial kom., Polska
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny

20:00

Bliźniak

- akcja, USA, 2019.

Henry Brogan to elitarny zabójca na emeryturze. Niespodziewanie zostaje zaatakowany przez tajemniczego młodego mężczyznę, który okazuje się jego klonem. Henry zamierza dowiedzieć się, dlaczego...

22:10

Kickboxer: Zemsta

- akcja, USA, 2016

00:00

Snajper: Duch wojownika

- akcja, USA, 2016

02:00

Menu na miarę

- program kulinarny

03:00

Lombard. Życie pod zastaw

- paradokument

04:00

Menu na miarę

- program kulinarny

SOBOTA • 8 listopada	
TVP 1	TVP 2
04:55 Skutki noszenia kapelusza w maju – obycz., Polska, 1995	05:10 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025
06:20 Balans bieli - magazyn	06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2025
07:00 Transmisja Mszy Świętej	07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
07:40 Rok w ogrodzie	11:20 Domowe patenty - felieton
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn	11:30 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych	12:10 Postaw na milion - teleturniej
08:55 Ranczo - serial obycz., 2006	13:05 Młodość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
10:00 Komisarz Alex - serial krym.	14:00 Familiada - teleturniej
11:00 Ojciec Mateusz - serial kryminalny	14:35 Koło fortuny - teleturniej
12:00 Gwiazdy w południe	15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne
08:55 Ostatnia walka Apacza - western, USA, 1954	16:20 Na dobre i na złe - serial
13:40 Na granicy wymarcia - Zaginiony smok - dok., Austria, 2024	17:20 Młodość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:25 Okrasa familie przepisy - magazyn kulinarny	
15:00 Rolnik szuka żony - reality show	

16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	18:15 Va Banque - teleturniej
17:00 Teleexpress	18:50 Słowo na niedzielę
17:20 Pogoda	19:00 Informacje kulturalne
17:35 Ojciec Mateusz - serial krym.	19:25 Rodzinka.pl - serial kom.
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	20:30 The Voice of Poland - Live
19:30 Program inform.	23:35 Cztery wesela i pogrzeb - komedia romantyczna, Wlk. Bryt., 1994. Charles łatwo nawiązuje kontakty z kobietami, ale nie chce się angażować „na poważnie”.
19:55 Pytanie dnia	01:45 Ostateczne poświęcenie - dramat woj., USA, 2019. William H. Pittsenbarger wykażał się niezwykłą odwagą, ratując w czasie wojny w Wietnamie życie innym. Zbierając informacje o tych wydarzeniach Scott Huffman odkrywa spisek na wysokim szczeblu.
20:05 Sport	
20:10 Pogoda	
20:25 Profilerka Jastrzę - serial, 2025	
21:25 Hit na sobotę - 1917 - dramat wojenny, USA, 2019	
23:35 Kill Bill - akcja, USA, 2003	
01:30 Sprawdzamy - magazyn	
01:55 Godzina prawdy - fab., USA, 2020	
03:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	

TVN
05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska, 2025
13:25 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy
15:00 Monte Carlo - kom., USA, Węgry, 2011. Trzy amerykańskie dziewczyny zafascynowane licznymi opowieściami i filmami o Paryżu postanawiają w końcu wybrać się na organizowaną przez biuro turystyczne wycieczkę do stolicy Francji.
17:20 Unboxing - Wielkie Otwarcie - reality show

17:55 Ugotowani - turniej kulinarny
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Afryka Express - reality show
21:25 Nigdy w życiu! - komedia, Polska, 2004
23:30 Dom dobry - kulisy produkcji
23:40 Zamieć - sens., USA, Franc., Kan., 2009
01:45 Skazana - serial, Polska
03:50 Uwaga! - program interwencyjny
04:10 Nauka jazdy - reality show
04:40 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada
05:10 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT
08:00 Halo tu Polsat
11:55 Ewa gotuje - program kulinarny. Dzisiaj Ewa Wachowicz przygotuje kilka potraw specjalnie dla dzieciaków: pomidorówkę na domowym przeczterze, podaną z grzankami z pesto i mozzarellą, gofroburgery, a na deser będą amerykańskie ciasteczka...
12:30 Awantura o kasę - teleturniej
13:45 Sami Swoi - kom., Polska, 1967
15:30 Chłopaki do wzięcia - serial paradokumentalny
16:30 Randka w ciemno - reality show
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały

19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:55 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni - Nad mętną rzeką
21:55 Niezniszczalni 3 - sens., USA, Franc., 2014. W Mogadysz (Somalia) niezniszczalni mają powstrzymać dostawę bomb termobarycznych, neutralizując handlarza. Ale z pozoru rutynowe zadanie kończy się klęską, a jeden z uczestników zostaje ciężko ranny.
00:25 Terrorista - sens., Wlk. Bryt., 2011
03:00 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
06:00 Geronimo - western, USA, 1962
07:55 Informacje kulturalne - magazyn
08:25 Symfonia powstańcza Paderewskiego - koncert, 2005
09:40 Dokument tygodnia - Van Gogh. Prawdziwa historia - Narodziny holenderskiego mistrza - serial dokumentalny, Wlk. Bryt., 2024
10:45 Ruchomy zamek Hauru - anim., Jap., 2004
12:55 Legendy opery - Montserrat Caballe - film dokumentalny, Wlk. Bryt., 2018
13:50 Conrad Festiwal, 2025
14:25 Dekalog I - dramat, psychologiczny, Polska, 1988
15:30 Tamte lata, tamte dni - Anna Nehrebecka - magazyn

16:15 Retro kino - Skrzypek na dachu - musical, USA, 1971
19:20 Dzień z życia artysty - magazyn
20:00 Bilet do kina - Podróż do Indii - obycz., Wlk. Bryt., 1984
22:55 Ella Fitzgerald: Live At Montreux - Wlk. Bryt., 1969
00:15 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu
00:20 Wieczór kinomana - Biała odwaga - dram., Polska, 2024
02:25 Kino nocne - Wielkie tournee - kom., Franc., 1997
04:00 Nocny dokument - Pod niebem Damasku - dok., Wlk. Bryt., USA, 2023

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny - Ojciec Jenny - Martin Dorn - jest faworytem w zbliżających się wyborach na nowego naczelnika. W jego samochodzie zostaje podłożony ładunek wybuchowy...
09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Artur Paziewski to miły, poukładany 18-latek. Chłopak ma dobre serce, w przeciwieństwie do swojego brata bliźniaka Dawida. Zdominowany przez ojca, boi się przynajmniej nie długo zostanie... ojcem. Jego dziewczyna Zanaeta także obawia się reakcji swoich rodziców.

20:00 Elita zabójców - akcja, USA, Australia, 2011. Dany, były komandos wraca do akcji, gdy jego mentor i przyjaciel Hunter zostaje porwany przez szekija z Omanu i przetrzymywany jako zakładnik.
22:15 Wybuchowa para - akcja, USA, 2010. Gdy dziewczyna o imieniu June spotyka Roya, myśli że spotkała mężczyznę ze swoich snów. Wkrótce jednak odkrywa, że...
00:25 Cudzołowiec - akcja, Wlk. Bryt., Chiny, 2017
02:55 Dyżur - serial medyczny
03:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:15 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7
05:20 Wiza na miłość - Siedmioro Amerykanów wyrusza na międzynarodową randkową przygodę. Wierzą, że znaleźli miłość w internecie i wyjeżdżają, by spotkać się osobiście ze swoimi wybrankami.
06:25 New Looney Tunes III - animacja
06:40 Batman - przygod., USA, 1989. Dziewięcioletni Bruce Wayne jest świadkiem zabójstwa swoich bogatych rodziców. Przysięgłoby przysięga, że poświęci życie walce ze złem.
09:20 Bez kompleksów - program rozrywkowy
10:25 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 Mówię Wam - talk-show
12:35 Top Model - reality show
13:55 Zróbmy sobie dom - program rozrywkowy
15:00 Detektywi - kryminał

16:00 Koniec świata, czyli kogel mogel IV - komedia, Polska, 2021
18:00 Bez kompleksów - program rozrywkowy
19:00 Idź na całość - program rozrywkowy
20:00 Władca pierścieni: Dwie wieże - przygod., N. Zel., USA, Niemcy, 2002. Właśnie dobiegła końca walka pomiędzy czarnodziejem Gandalfem Szarym a Balrogiem. Z tej walki Gandalf ocalał, a Balrogi zwyciężył i stał się Gandalfem Białym...
23:45 Śmiertelna głębia - sens., USA, Wlk. Bryt., 2012
02:15 Pati - serial obyczajowy
03:15 Osadzone. Blok F - program obyczajowy
04:20 Druga strona medalu

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 20:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 22:05 Warcraft: Początek - sens., Chiny, USA, Kan., Jap., 2016 00:35 STOP Drogówka - serial policyjny 01:35 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:40 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy

09:00 Dar Wiary 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Dzielnia niewiasta 15:15 Mateczniki Polskości 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Ojcostwo polecam 17:30 Przełamując bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 W naszej Rodzinie 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia
--

NIEDZIELA • 9 listopada	
TVP 1	TVP 2
05:25 Sprawa dla reportera	04:00 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
06:20 Słownik polsko@polski	05:45 Dla niesłyszących - 25 lat M jak miłość. Nasz srebrny jubileusz - serial obyczajowy
06:55 Słowo na niedzielę	06:45 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach	07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
08:00 Tydzień	10:30 Domowe patenty - felieton
08:30 Daleko od szosy - serial	10:40 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
09:55 Ojciec Mateusz - serial krym.	11:10 The Voice of Poland - Live - widowisko muzyczne
10:55 Komisarz Alex - serial krym.	14:00 Familiada - teleturniej
11:55 Między ziemią a niebem	14:35 Koło fortuny - teleturniej
12:00 Anioł Pański, Watykan	15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne
12:15 Między ziemią a niebem	
12:45 Pięknymi Nadziej - rep.	
13:10 BBC w Jedynie - Planeta Ziemia III - Wybrzeża - dok., Wlk. Bryt., 2023	
14:10 Porady na zdradę - kom., Polska, 2017	
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	
17:00 Teleexpress	
17:20 Pogoda	

17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - Arkadiusz Jakubik - talk-show	16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	17:15 Pan Mama - serial komediowy, 2025
19:30 Program inform.	18:20 Rodzinka.pl - serial komediowy
19:55 Pytanie dnia	18:50 Niepewne sytuacje - program rozrywkowy
20:05 Sport	19:10 James Bond - Szpieg, który mnie kochał - sens., Wlk. Bryt., 1977
20:25 Czarna śmierć - serial, 2025	21:25 Ustyna Stęczkowska na dobry wieczór - widowisko muzyczne
22:30 Rolnik szuka żony - reality show	22:30 Koliber - fab., Wlk. Bryt., USA, 2013
22:30 Zakochana Jedyńka - Scenariusz na miłość - kom., USA, 2014	00:25 Będziemy mieszkać razem - serial obycz., 2023
00:25 1917 - dramat wojenny, USA, 2019	01:25 Cztery wesela i pogrzeb - komedia romantyczna, Wlk. Bryt., 1994
02:25 Sprawdzamy - magazyn	03:35 Akadź 38 - serial, 2016
02:50 Kill Bill - akcja, USA, 2003	
04:45 Tacy byliśmy - Gdy nam śpiewał Krzysztof Krawczyk - reportaż	

TVN
05:45 Uwaga! - program interwencyjny
06:00 Batwheels I - animacja
06:15 Bitwa o gości - program rozrywkowy
07:10 Magda gotuje internet - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
12:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:10 Bitwa o gości - program rozrywkowy
14:05 Afryka Express - reality show
15:40 Nie lubię poniedziałku - kom., Polska, 1971. Oto co potrafił się przydarzyć przypadkowej grupie ludzi w ciągu 24 godzin, pewnego feralnego poniedziałku w Warszawie.

17:55 Pogromcy Chaosu - program poradnikowy
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:45 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy
21:20 Pan Samochodzik i templariusze - przygod., Polska, 2023
23:40 Assassin's Creed - przygod., USA, Franc., Wlk. Bryt., Hong Kong, 2016
02:10 Superwizjer - magazyn reporterów
02:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
04:00 Uwaga! - program interwencyjny
04:20 Nauka jazdy - reality show
04:50 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT
06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat
11:25 Shrek ma wielkie oczy - anim., USA, 2010. Shrek wraz z grupą bajkowych przyjaciół wyrusza do zniszczonego królestwa Duloc, do nawiedzonego zamku Lorda Farquaada, gdzie postanawia urządzić konkurs na najbardziej przerażającą his torię...
12:00 Krudowie - anim., USA, 2013
14:05 Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczno-rozrywkowy
16:20 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Sport
19:25 Pogoda

19:35 Państwo w Państwie - program interwencyjny
19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy
22:55 Teściowie - serial obycz. krym., USA, 2011. Tripp wchodzi do banku, żeby wybrać trochę gotówki. W tym samym czasie bank zostaje napadnięty przez dwie grupy przestępców
01:15 Patch Adams - biograf., kom., dram., USA, 1998
03:55 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
05:55 Czesław Niemen w Operze Leśnej - koncert, 1990
06:55 Rozmowy (nie)wygodne - Remigiusz Mróz
07:50 Marcelli Szpakowski dziwi się światu - Przyjęcie u sowy - serial animowany, 1984
08:00 Nabożeństwo luteranckie
09:05 Niepojęte - Immanuel Kant - felieton
09:20 Utrata. Zanim to się stanie - reportaż
09:55 Van Gogh. Prawdziwa historia - serial dok., Wlk. Bryt., 2024
10:55 Wstęp Wolny - felieton
11:20 Przez Atlantyk - dramat, Nor., 2020
12:30 Wydarzenia aktualne
13:05 Muzyka Allambury - dok., Franc., 2022
14:05 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
14:45 Zemsza Różowej Pantery - kom., USA, 1978
16:35 Dobry tytuł - mag. literacki

17:15 Niedziela z... M. Lipińską
18:10 Niedziela z Martą Lipińską - Teatr Telewizji - Panna Maliczewska - 1969
20:00 Bounty - dram., Wlk. Bryt., USA, 1984
22:20 Więcej niż fikcja - The Rolling Stones - dok., Wlk. Bryt., 2022
23:35 Noc krótkich filmów - Colaholic - Te wspaniałe babcinki w tych pulsujących limfocytach
00:10 Ella Fitzgerald: Live At Montreux - Wlk. Bryt., 1969
01:30 Łowcy skalpów - western, USA, 1968
03:25 Niedziela z... M. Lipińską
04:25 Van Gogh. Prawdziwa historia - serial dok., Wlk. Bryt., 2024

TV Puls
06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
06:50 Kobra - oddział specjalny - Semir i Andrea po raz drugi stają na ślubnym kobiercu. Organizacją całej imprezy zajmują się ich świadkowie - Paul i Dana. Świadczanie, ojciec panny młodej zostaje uprowadzony...
08:50 Ranczo - serial kom., Polska
14:00 Bibliotekarz: Tajemnica włócznie - przygod., USA, Niemcy, 2004. Flynn Carson jako nowo zatrudniony bibliotekarz musi strzec najcenniejszych skarbów historii, przechowywanych w tajnej części budynku. Pewnej nocy...
16:00 Jack Mimoun: Sekret wyspy Val Verde - przygodowy, Francja, Belgia, 2022

20:00 Mechanik: Konfrontacja - akcja, USA, Tajlandia, 2016
22:00 Iluzja - akcja, USA, Franc., 2013
00:10 Pogoń za Callowayem - akcja, USA, 2022
02:10 Dyżur - serial medyczny
03:20 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne, gospodarcze oraz informacje z życia gwiazd.
04:00 Dyżur - serial medyczny
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7
05:30 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
06:30 New Looney Tunes III - animacja
07:00 Zróbmy sobie dom - program rozrywkowy
08:05 Za duży na bajki II - kom., Polska, 2024. Waldek, Staszek i Delfina przeżyją lato pełne przygód w Tatrach. Podczas wycieczki Waldek przypadkowo dowiaduje się, że w okolicy mieszka jego ojciec...
10:10 Unboxing - Wielkie Otwarcie - reality show
10:45 Pogromcy Chaosu - program poradnikowy
11:45 Ukryta prawda - 27-letnia ciężarna Marta budzi się rano w hotelowym pokoju po swoim przyjęciu weselnym i orientuje się, że w pomieszczeniu nie ma kopert z pieniędzmi...

14:45 Detektywi - kryminał
15:45 Poukładani - program lifestyleowy
16:20 Władca pierścieni: Dwie wieże - przygod., N. Zel., USA, Niemcy, 2002
20:00 Zielona miła - obyczajowy, USA, 1999
23:55 Wesele - obycz., Polska, Łotwa, 2021. Gromada podchmielonych gości szaleje na parkiecie w rytmie disco polo, drużyna zaciętej rywalizują ze sobą w konkursach, ktoś nagrywa wideo życzenia dla młodej pary.
02:40 Wrota piekiel - program rozrywkowy
03:40 Osadzone. Blok F - program obycz.
04:10 Usterka - poradnik
04:50 Druga strona medalu

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:00 Wielkie tajemnice historii 08:50 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 10:50 Ewa gotuje - program kulinarny 11:20 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 11:45 Goście, goście - kom., Franc., 1993 13:55 Van Helsing - sens., USA, Czechy, 2004 16:45 Liga niezwykłych dzentelmenów - sens., USA, Niemcy, Czechy, Wlk. Bryt., 2003 19:00 Uroczysko - serial krym. 20:00 Sprawiedliwi. Trójiasto 00:00 STOP Drogówka - serial policyjny 01:00 Wielkie tajemnice historii 02:55 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy

09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:25 Przegląd Tyg. „Niedziela” 09:30 Rocznicą poświęcenia Bazyliki Łatarskiej 11:00 Głos serca 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Leonem XIV 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:45 Medjugorje 15:00 Wieś to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert życzeń 16:50 Mateczniki Polskości 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja Katolicka Rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Tam, gdzie Bóg płacze
--

PONIEDZIAŁEK • 10 listopada

TVP 1	TVP 2
05:25 Wichrowe wzgórze - serial 06:10 Akacja 38 - serial, 2017 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Serwis Info 08:10 Pogoda Info 08:20 Zaraz wracam - serial, 2025 09:00 Ranczo - serial obycz., 2006 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:40 Magazyn Rolniczy 12:55 BBC w Jedyńce - Planeta Ziemia - Wybrzeża - dok., Wlk. Bryt., 2023 14:00 Wichrowe wzgórze - serial 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress	04:40 Na dobre i na złe - serial 05:35 M jak miłość - serial, 2022 06:25 Rodzina (nie od) święta - Jak wychowywać dziecko w kulturze pełnej seksualizacji i wulgarności? - magazyn 06:55 Dla niesłyszących - Barwyszczenia - serial 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:50 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023

17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:10 Klan - telenowela TVP 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Teatr Telewizji - Klub kawalerów - spektakl teatralny, 2000 22:05 Wśród sąsiadów - dok., USA, Polska, 2024 24:00 Balans bieli - magazyn 00:40 Wykrywacz kłamstw - magazyn 01:05 Kamerdyner - dram., Polska, 2018 03:40 Jaka to melodia? 04:30 Tacy byliśmy Jak budowaliś my... - reportaż	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczyścia - serial 19:55 Domowe patenty - felieton 20:05 Barwy szczyścia - serial 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2025 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:55 W cieniu śmierci - serial, Fin., 2018 23:55 Parasite - dramat, Korea Południowa, 2019 02:15 Stulecie Winnych - serial, 03:15 Akacja 38 - serial, 2016 04:55 Rodzinka.pl - serial kom.
--	--

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - 32-letnia Beata i 34-letni Adam są małżeństwem, niestety często kłócą się o pieniądze. Beata z biegiem czasu, podobnie jak jej mama, zaczęła uważać, że jej mąż za mało zarabia... 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:55 The Floor - teleturniej 14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda

19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 The Floor - teleturniej 21:35 Notre-Dame plonie - katastrof., Franc., Włochy, Wlk. Bryt., USA, 2022 23:50 Zamieć - sens., USA, Franc., Kan., 2009 02:05 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 02:40 Morderczynie - miniserial krym., Polska 03:40 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 04:45 Uwaga! - program interwencyjny 05:00 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - Do biura Malanowskiego zgłasza się Iga Przeworska zaniepokojona zniknięciem swojej siostry - Wioletty Krasowskiej. Jej siostra nigdy nie zniknęła bez wieści. 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Kobieta zostaje postrzelona z broni myśliwskiej w lesie i nieprzytomna trafia do szpitala. Detektywi podejrzewają, że... 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
--

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:55 Milionerzy - teleturniej 20:40 Bad Boys: Ride or Die - sens., USA, 2024 23:05 Zamachowiec - sens., Wlk. Bryt., USA, Bułg., 2007 01:10 Prawo ojca - sens., Polska, 1999 03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje
--

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny 06:10 Muzyczne poranki 06:30 Od ucha do ucha - Pani Twardowska - Młynek do kawy - filmy animowane 07:00 Tamte lata, tamte dni - Jan Englert - magazyn 07:40 Podróż z historią - Burzliwe dzieje Kresów - dok., Polska, 2016 08:20 Dobry tytuł - magazyn literacki 09:00 Dyrektorzy - serial, 1975 10:40 Zemsta Różowej Pantery - komedia, USA, 1978 12:30 Van Gogh. Prawdziwa historia - Ostatnie lata - serial dok., Wlk. Bryt., 2024 13:25 Tamte lata, tamte dni - magazyn 14:00 Słodka Irma - kom., USA, 1963 16:30 Dyrektorzy - serial, Polska, 1975
--

18:10 Tygodnik Kulturalny 19:00 Muzyka w zabytkach: Muzyka Alhambry - dok., Franc., 2022 20:00 Na wschód od Hollywood - Turysta - dram., Franc., Nor., Szwecja, 2014 22:10 Porozmawiajmy szczerze 22:50 Zawodowiec - western, Włochy, Hiszp., 1968 00:45 Łódź kultury 01:25 I Bóg stworzył kobietę - fab., Franc., 1956 03:10 Wiecej niż fikcja - The Rolling Stones - życie w rytmie rocka - dok., Wlk. Bryt., 2022 04:25 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 05:05 Teledyski
--

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Najlepszy przyjaciel z czasów szkolnych Paula - Louis ma próbę samobójczą. Mężczyzna pilnie potrzebuje dawcy serca, aby przeżyć. 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 11:50 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 13:45 Lombard. Życie pod zastaw - Maurycy Leszczyński to roztargniony i zapomniany 35-latek, ojciec 6-letniego Olka. Jego nieogarnięcie komplikuje codziennie życie rodziny. Pewnego dnia Maurycy zostawia syna w samochodzie...

15:45 Ranczo - serial kom., Polska 17:55 Trzej muskietierowie - przygod., Niemcy, Franc., Wlk. Bryt., USA, 2011 20:00 Poziom mistrza - akcja, 2020. Były agent sił specjalnych Roy Pulver nie ma pojęcia, dlaczego jego najgorszy koszmarny wciąż się powtarza w niekończącej się pętli czasu. Wkrótce odkrywa, że stał się częścią tajnego eksperymentu. 22:05 Blizniak - akcja, USA, 2019 00:15 Droga do zatracenia - thriller, 2002 02:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial
--

TVN 7

05:25 Szkoła - Po szkole roznosi się plotka, że profesor Zbigniew Małek jest nosicielem wirusa HIV, a gimnazjalistka Marysia Madej zaraziła się od niego pijąc z jego kubka. Uczniowie odsuwają się od dziewczyny, a ta jest przerażona... 08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - We własnym domu została zamordowana młoda kobieta. Komisarze ustalają, że była prostytutką. 12:55 Detektywi - program kryminalny. Detektywi rozpoczynają poszukiwania 8-latką, którego rodzice są w trakcie trudnego rozvodu. 14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
--

15:55 Sąd rodzinny - program sądowy 16:55 Sekrety życia - serial paradokumentalny 17:55 Zagadki losu - program obycz. 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Śmiertelna głębia - sens., USA, Wlk. Bryt., RPA, Niemcy, Franc., 2012 22:35 Narodzin gwiazdy - obycz., USA, 2018 01:20 Poukładani - program lifestyleowy 01:55 Mówię Wam - talk-show 02:55 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabićcą 03:50 Fachowcy - paradokument. 04:30 Druga strona medalu - talk-show
--

TV 4

06:00 Lowcy skarbów . Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 18:00 Lowcy skarbów . Kto da więcej 19:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi . Trójmiasto 22:40 Sprawiedliwi 2 - sens., USA, 1978 01:00 Love Island . Wyspa miłości 02:00 Hardkorowy lombard 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 02:45 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:20 Mateczniki Polskości 09:30 Moja Katolicka Rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Inf. dnia 12:20 Lotte - małopolska Inka 13:30 Msza św. 14:30 Maria Okońska - kobieta, która miała w sobie ogień 15:25 Jezusie, ulituj się nad nami! 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifatrat 17:00 Świadkowie 17:30 Moja para 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:00 Msza św. 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysiąc 20:55 Mysiąc 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widenia 22:00 Z węgą nad wodę 22:30 Dieci Andersa - Powrót do Afryki 23:35 Obrona Cisnej
--

WTOREK • 11 listopada

TVP 1	TVP 2
05:05 Fatima - dramat, religijny, Port., 2020 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 08:00 Film dokumentalny 08:40 C.K. Dezenterzy - cz. I - komedia, Polska, Węgry, 1985 10:20 C.K. Dezenterzy - cz. II - komedia, Polska, Węgry, 1985 11:45 Narodowe Święto Niepodległości, transmisja uroczystości państwowych w Warszawie w Warszawie 14:00 Królowe Dzikiego Zachodu - western, Francja, 1971 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy, Turcja	05:30 Chłopiec z chmur - obycz., Franc., 2019 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:10 Lalka - serial - fab., Polska, 1968 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szana na sukces. O pole 2026 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 17:15 Miłość i nadzieja - serial obyczajowy, Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczyścia - serial obycz., 2025 19:55 Domowe patenty - felieton

17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Program rozrywkowy 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Kos - fab., Polska, 2023 22:40 Przeleć ocalonych - dramat wojenny, USA, Australia, 2016 01:05 Wykrywacz kłamstw - magazyn 01:30 Scenariusz na miłość - kom., USA, 2014 03:25 Wrota Europy - dramat historyczny, Polska, 1999. Zima 1918 r. Ze wschodu ciągnie armia bolszewicka, by „nieść wolność całej Europie”... 04:50 Notacje - dokument	20:05 Barwy szczyścia - serial obycz., 2025 20:45 Dla niej wszystko - thriller, USA, 2010. Oskarżona o zabójstwo swego szefa, Lara Brennan zostaje skazana na dożywotnie więzienie. Odwołanie od wyroku kończy się odmową, ale prawnik nie daje za wygraną... 23:10 W deszczowy dzień w Nowym Jorku - obycz., USA, 2019 00:55 Koliber - fab., Wlk. Bryt., USA, 2013 02:45 Paderewski. Człowiek czynu i sukcesu i sławy - dok., Polska, 2013 03:35 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
--	--

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:40 Bitwa o gości - program rozrywkowy 13:40 The Floor - teleturniej 14:20 DC Liga Super-Pets - kom., USA, Australia, Kan., 2022 16:35 Pan Samochodzik i templariusze - przygod., Polska, 2023 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 The Floor - teleturniej 21:35 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show 22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show 23:45 Superwizjer - magazyn reporterów 00:25 Podejrzani zakochani - kom., Polska, 2013 02:40 Skazana - serial, Polska 03:50 Śmierć Diany: dwa śledztwa - serial dokumentalny, Wlk. Bryt., 2022 04:50 Uwaga! - program interwencyjny 05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT

06:00 Nowy dzień 08:30 Kung Fu Panda - anim., USA, 2008. Optimistycznie nastawiony do życia, trochę niezgrabny Po nieoczekiwanie zostaje wybrany do wypełnienia starożytnego przepowiedni. 10:15 Ron Usterka - anim., USA, Wlk. Bryt., 2021. Film opowiada historię Barneya, nieśmiałego ucznia szkoły średniej i Rona, jego nowego chodzącego, gadającego, połączonego cyfrowo urządzenia. 12:30 Doktor Dolittle - kom., USA, Chin, Wlk. Bryt., 2020. Gdy dr John Dolittle dowiada się, że młoda królowa zapadła na tajemniczą chorobę, wyrusza w pełną przygodę podróż do wyspy, gdzie spodziewa się znaleźć lekarstwo dla umierającej władczyni. 14:55 Ogniem i mieczem - historyczny, przygodowy, Polska, 1999 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Milionerzy - teleturniej 20:40 Jak rozpieczętował światową - cz. 1, Ucieczka - cz. 2, Za bronią - komedia, Polska, 1970 00:00 Dywidzon 303. Historia prawdziwa - sens., Polska, Wlk. Bryt., 2018 02:15 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny 06:15 Teledyski 06:50 Tamte lata, tamte dni - Maciej Wojtyzko - magazyn 07:30 Podróż z historią - 11 listopada - Dzień Niepodległości - dokument, Polska, 2017 08:15 Dzień z życia artysty - magazyn 08:55 Przebojowa noc - koncert pieśni patriotycznych, 2007 09:35 Dla Ciebie, Polsko - fab., Polska, 1920 10:35 Paderewski - Mistrz tonów i mąż stanu - dok., Polska, 2001 11:20 Koncert na Wawelu - I.J. Paderewski - Koncert fortepianowy a - moll, 2005 12:10 Hala odlotów - talk-show 13:10 Potop - kostiumowy, Polska, 1974
--

18:25 Łódź Kultury - Agata Passent 19:05 15 miesięcy do Niepodległości - dok., Polska, 2019 20:00 Teatr Telewizji - Ni z tego ni z owego - spektakl teatralny, 2020 21:30 Pojedynek na głosy - komedia, Wlk. Bryt., 2019 23:35 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 00:15 Nocny dokument - Van Gogh. Prawdziwa historia - serial dok., Wlk. Bryt., 2024 01:20 Jack Strong - sens., Polska, 2014 03:35 Którędy po sztukę - magazyn 03:50 Tygodnik Kulturalny 04:45 Teledyski
--

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Lisa jest świadkiem morderstwa. Na miejscu zdarzenia Nash nie znajduje żadnych dowodów zbrodni. 07:00 Trzej muskietierowie - przygod., Niemcy, Franc., Wlk. Bryt., USA, 2011. W Wenecji Athos, Porthos i Aramis, z pomocą Milady de Winter, kradną plany statku powietrznego wykonane przez Leonarda da Vinci 09:05 BFG: Bardzo fajny Gigant - przygod., USA, Indie, Wlk. Bryt., 2016 11:25 Piękna i bestia - familijny, Franc., Niemcy, 2014 13:40 Emma i czarny jaguar - przygod., 2024 15:45 Mój przyjaciel pingwin - przygod., Brazylia, USA, Hiszp., 2024 17:55 Mój pies Artur - przygod., 2024
--

20:00 Bogowie Egiptu - przygod., USA, Australia, 2016. Faraon umiera, ludzie stają się niewolnikami, Egipt w chaosie. To są skutki przejęcia tronu przez boga ciemności Set. Jedynie garstka buntowników ma odwagę stawić mu czoła... 22:20 Immortals. Bogowie i Herosi - przygod., USA, Kan., Wlk. Bryt., 2011 00:40 Kickboxer: Zemsta - akcja, USA, 2016 02:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:20 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
--

TVN 7

04:50 Szkoła - Licealistka Justyna Dudek wygrywa stypendium w prestiżowym amerykańskim liceum, jednak nie chce jechać, bo obawia się, że przez wyjazd rozpadnie się jej związek z Adrianem Kuckackim. 07:45 Legendsowiego królestwa: Strażnicy Ga'Hoole - przygod., USA, Australia, 2010. Soren to młoda sowa, zachwycona opowieściami ojca o Strażnikach Ga'Hoole, którzy stoczyli strasliwą wojnę w obronie całego gatunku sów. 09:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:50 Detektywi - program kryminalny 14:45 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 16:45 Tylko dla orłów - wojenny, Wlk. Bryt., USA, 1969
--

20:00 Specjalista - sens., USA, 1994. May Munro wynajmuje Raya Quicka, aby pomógł jej pomóc śmierć rodziców, zabitych przez członków mafijnej rodziny Leonów. 22:25 Dziewczyna w czerwonej pelerynie - przygod., USA, Kan., 2011. Przez lata mieszkający Dagghorn utrzymywali zawieszenie broni z wilkołakiem - bestią zmieniała jednak zasady. 00:35 Batman - przygod., USA, 1989 03:10 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 04:00 Osadzone. Blok F - program obycz. 04:35 Druga strona medalu - talk-show

09:35 Św. na każdy dzień 09:40 Bazylika Bożego Ciała w Krakowie 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:00 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Prymas Stefan Wyszyński 13:00 Człowiek 13:30 Msza św. 14:30 Mazurek Dąbrowskiego 15:00 Piloci 15:50 Białe-czerwoni z Dębina 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowieć Bożej Apłeki 17:00 Wierze w Boga 17:30 Rajd Katyński 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysiąc 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia
--

ŚRODA • 12 listopada

TVP 1	TVP 2
05:25 Wichrowe wzgórze - serial 06:15 Akacja 38 - serial, 2017 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Rodzina (nie od) święta - magazyn 08:00 Serwis Info 08:05 Pogoda Info 08:20 Zaraz wracam - serial, 2025 09:00 Ranczo - serial obycz., 2006 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Rok w ogrodzie Extra 12:55 Nasza planeta z lotu ptaka - dok., Austria, 2023 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2022 06:25 Pożyteczni.pl - magazyn 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:50 Gwiazdorska kuchnia Ani - magazyn kulinarny 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023 15:50 Domowe patenty - felieton 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:10 Klan - telenowela TVP 18:45 Akacja 38 - serial, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Zaraz wracam - serial, 2025 21:10 Tak to się robi w Marsylii - serial, Franc., 2024 22:10 Sekielski wieczorową porą - talk-show 23:15 Tajemnice kultowych seriali - dok., 2025 00:10 Wykrywacz kłamstw - magazyn 00:35 Kos - fab., Polska, 2023 02:50 Tadeusz Rómer. Misja niemożliwa - dok., Polska, 2023 03:55 Magazyn Ekspresu Reporterów	17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. obycz., 2025 20:40 Przepis dnia 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:55 Peaky Blinders - serial, Wlk. Bryt., 2016 00:05 Sztuka kłamania - kom., Belgia, Franc., 2018. Pobawiony skrupułów kłamca kapitan Neuville zarcęza się z niewinną i piękną Pauline Beaugrand. 01:50 W cieniu śmierci - serial, Fin., 2018 02:40 O karawanie i psach - dokument, Niemcy, 2024

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - 48-letnia Joanna i 50-letni Kamil są bezdzietnym małżeństwem. Wszystko zmienia się, gdy w ich życiu pojawia się 18-letnia Sara, która twierdzi, że jest córką Kamila. Okazuje się, że mężczyzna 18 lat temu spotykał się z Dagmarą, matką Sary... 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:55 The Floor - teleturniej 14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:55 Detektywi - program kryminalny	
19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 The Floor - teleturniej 21:35 Top Model - reality show 23:15 Nie lubię poniedziałku - kom., Polska, 1971 01:30 Anihilacja - film, USA, Wlk. Bryt., 2018 03:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 04:50 Uwaga! - program interwencyjny 05:10 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada	

POLSAT

06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - Do biura detektywów przychodzi Kamila Bauer - młoda prawniczka, córka bliskiej przyjaciółki Malanowskiego. Kobieta otrzymuje za pośrednictwem SMS-ów groźby... 09:30 Trudne sprawy - Sześćdziesięcioletnia Teresa stara się za wszelką cenę zatrzymać przy sobie córkę. Bojąc się, że wyprowadzi się do ukochanego, oskarża go o kradzież. 11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:40 Dlaczego ja? - paradok. 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy	
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial 18:50 Wydarzenia 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Milionerzy - teleturniej 20:30 Nie ma mocnych - kom., Polska, 1974 22:45 Jak rozgrywać II wojnę światową - cz. 3, Wśród swoich - kom., Polska, 1970 00:15 Tower Heist: Zemsta cieśli - kom., USA, Jap., 2011 02:35 Nasz Nowy Dom 03:40 Ewa gotuje - program kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny 06:15 Teledyski 06:55 Tamte lata, tamte dni - Adam Woronowicz - magazyn 07:35 Wśród Huculów - dokument, Polska, 2016 08:20 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 09:00 Dyrektorzy - serial, 1975 10:35 Słodka Irma - komedia, USA, 1963 13:10 15 miesięcy do Niepodległości - dok., USA, 2019 14:00 Tygodnik Kulturalny 14:55 Noc miśliwego - dramat, USA, 1955 16:40 Dyrektorzy - serial, 1975 18:10 Diane Severin Nguyen - Jeśli rewolucja jest chorobą - magazyn 18:30 Informacje kulturalne 18:50 Reżyserzy - Don Siegel - dok., Wlk. Bryt., 2018 19:45 Mysterium Tremendum	
20:00 Panorama kina polskiego - Ikar. Legenda Mietka Kosza. - biograf., Polska, 2019 22:15 Profesor T - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2018 23:15 Hala odlotów - talk-show 00:15 Scena muzyczna - Komeda - inspirations - koncert, 2021 01:20 Lekkie obyczaje - Pojedynyk na głosy - kom., Wlk. Bryt., 2019 03:20 Czesław Niemen w Operze Leśnej w Sopocie - Dziwny jest ten świat - koncert, 1990 04:25 Van Gogh. Prawdziwa historia. Ostatnie lata. - serial dok., Wlk. Bryt., 2024 05:30 Teledyski	

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Zainicjowane przez Nasha i jego kolegów wewnętrzne śledztwo wkrótce przeistacza się w polowanie na skorumpowanych policjantów z wydziału wewnętrzznego. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir zauważają bardzo niepokojące zdarzenie na autostradzie - tajemniczy mężczyzna podnosi rękę na małego chłopca. Czy uda im się go zatrzymać w niebezpiecznym pościgu? 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	
15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Polowanie na czarownicę - przysg., USA, 2011. Rycerz Behmen bierze udział w wyprawie krzyżowej. Po dezerckji zostaje schwytyany. Aby przeżyć, musi wykonać stracniczą misję... 22:00 Boudica: Królowa wojny - przygod., Wlk. Bryt., 2023 23:55 Amsterdam - kom., USA, 2022 02:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny 04:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	

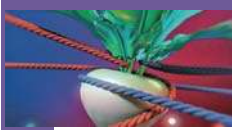
TVN 7

05:25 Szkoła - Licealistka z pierwszej klasy, Malwina Ros zaczyna okradać kolegów, ponieważ nie dostaje od rodziców kieszonkowego o za karę z powodu złych ocen. Swoim zachowaniem imponuje koleżance z klasy, Nikoli. 08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny. W mieszkaniu znaleziono ciało młodego mężczyzny. Okazało się, że pracował jako model i powiązany był ze światkiem narkotykowym. 12:55 Detektywi - program kryminalny 14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 15:55 Sąd rodzinny - program sądowy	
16:55 Sekrety życia - serial paradokumentalny 17:55 Zagadki losu - program obycz. 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Na twoim miejscu - kom., Polska, 2023. Kaśka i Krzysiek to młode małżeństwo z uroczym synkiem, które mieszka w malowniczym rejonie. Mimo że powinni odczuwać szczęście, są bliscy rozvodu... 22:15 Zielona miła - obycz., USA, 1999 02:05 Pati - serial obyczajowy 03:05 Usterka - poradnik 03:45 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 04:40 Druga strona medalu - talk-show	

TV 4

06:00 Lowcy skarbów . Kto da więcej? 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 18:00 Lowcy skarbów . Kto da więcej? 19:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi . Trójmiasto 22:40 Van Helsing - sens., USA, Czechy, 2004 01:20 Love Island . Wyspa miłości 02:20 Hardkorowy lombard 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:15 Pełna chata 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje	
09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audiencia Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu 11:10 Mateczniki Polskości 11:25 Jestem mamą 11:40 Mysiąc Historia 11:50 Krótka Historia Zbawienia 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Życie lasu . Storzycy 13:00 Powołanie w powołaniu 13:30 Msza św. 14:30 Burza w Okręgu Krakowskim 15:00 Za krątą są zielone drzewa 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Serial z życia Jezusa 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Historie animowane z Nowego Testamentu 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysiąc Ojczyzn na 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widenia 22:00 Przetrawiliśmy	

CZWARTEK • 13 listopada

TVP 1	TVP 2
05:25 Wichrowe wzgórze - serial 06:15 Akacja 38 - serial, 2017 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Serwis Info 08:05 Pogoda Info 08:20 Zaraz wracam - serial, 2025 09:00 Ranczo - serial obycz., 2006 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 To się oplota - magazyn 12:55 Dzik - nietypowy sąsiad - dok., Franc., 2024 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:30 Jaka to melodia?	04:40 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:35 M jak miłość - serial, 2022 06:25 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:45 Podróż po jeden uśmiech - reportaż 12:25 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023 16:00 Koło fortuny - teleturniej
	
18:10 Klan - telenowela TVP 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Zaraz wracam - serial, 2025 21:10 Ojciec Mateusz - serial 22:10 Sprawa dla reportera 23:10 Jak zarobić na Etiopii - dok., Wlk. Bryt., Dania, 2024 00:10 Wykrywacz kłamstw - magazyn 00:40 Profilarka Jastrzę - serial, 2025 01:40 Tak to się robi w Marsylii - serial, Franc., 2024 02:40 Królowe Dzikiego Zachodu - western, Franc., 1971 04:20 Sprawa dla reportera	16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. obycz., 2025 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 19:55 Domowe patenty - felieton 20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:45 Berlin Ku'damm - 59 - serial, Niemcy, 2016 21:45 Morderstwa w Cognac - kryminal, Franc., 2020 23:35 Rodzinka.pl - serial kom. 00:10 Nocny patrol - fab., USA, 2019 02:15 Mała doboszka - serial sens., Wlk. Bryt., USA, 2018 03:10 Akacja 38 - serial 04:00 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - 19-letnia Milena nie dostała się na wymarzone studia. Żeby się czymś zająć, zaczyna swatać swojego dziadka, 75-letniego Waldka, który od dwóch lat jest wdowcem. 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:55 The Floor - teleturniej 14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda	
19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 The Floor - teleturniej 21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:45 Zie ma muski - komedia, USA, 2016 00:50 Notre-Dame ptonie - katastrof., Franc., Włochy, Wlk. Bryt., USA, 2022 03:10 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 04:10 Uwaga! - program interw. 04:25 Nauka jazdy - reality show 04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	

POLSAT

06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda	
19:55 Milionerzy - teleturniej 20:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 21:40 Przyjaciółki - serial obycz. 22:55 Miłość do kwadratu - jeszcze raz - kom., Polska, 2023. Po powrocie ze wspólnych wakacji związek znanego dziennikarza motoryzacyjnego Stefana Tkaczka „Enzo” i twardo stąpającej po ziemi, nauczycielki Moniki Grabarczyk, przeżywa ciężkie chwile... 01:05 Tata i ja - obycz., Kan., 2016 03:25 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny 06:15 Muzyczne poranki 06:50 Tamte lata, tamte dni - Kazimierz Kaczor - mag. 07:35 Dwie twarze Galicji - dokument, Polska, 2016 08:15 Porozmawiajmy szczerze 09:00 Dyrektorzy - serial, 1975 10:30 Noc myśliwego - dram., USA, 1955 12:15 Reżyserzy - Don Siegel - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:15 Kolekcja - Zofia Artymowska - felieton 13:35 Niedziela z... Martą Lipińską 14:30 Człowiek, który zabił Liberty Valance'a - western, USA, 1962 16:45 Dyrektorzy - serial, 1975 18:05 Wydarzenia aktualne 18:35 Wstęp Wolny - felieton 18:55 Portrety - O niepokornej literaturze, Antoni Słonimski - dok., Polska, 1993	
20:00 Hala odlotów - talk-show 21:00 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu - Nie zostawiaj słów 21:05 Czwartkowy klub filmowy - Nie zostawiaj słów - fab., USA, 2018 23:05 Dzień z życia artysty - magazyn 23:45 Panorama kina polskiego - Ikar. Legenda Mietka Kosza. - fab., Polska, 2019 01:55 Profesor T - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2018 02:55 Scena muzyczna - Komeda - inspirations - koncert, 2021 03:55 Dekalog I - dramat, psycholog., 1988 05:05 Hala odlotów - talk-show	

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Podczas śledztwa w sprawie narkotyków, Joe zostaje wystawiony na działanie groźnych chemikaliów, które mogą wywołać śmierć w ciągu kilku dni. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Paul odwiedza swoją siostrę w warsztacie samochodowym. Okazuje się, że kobieta ma kłopoty i jej życiu grozi niebezpieczeństwo. 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument	
20:00 Iluzja 2 - akcja, USA, 2016. Dawny rywal doprowadza do skandalu podczas finału Super Bowl'a cała wina spada na iluzjonistów. Daniel Atlas, Merritt McKinney, Jack Wilder oraz Henley Reeves muszą wyjść z ukrycia, aby udowodnić swoją niewinność. 22:30 Mój pies Artur - dramat, sportowy, przygod., 2024 00:50 Wyjazd integracyjny - kom., Polska, 2011 02:25 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	

TVN 7

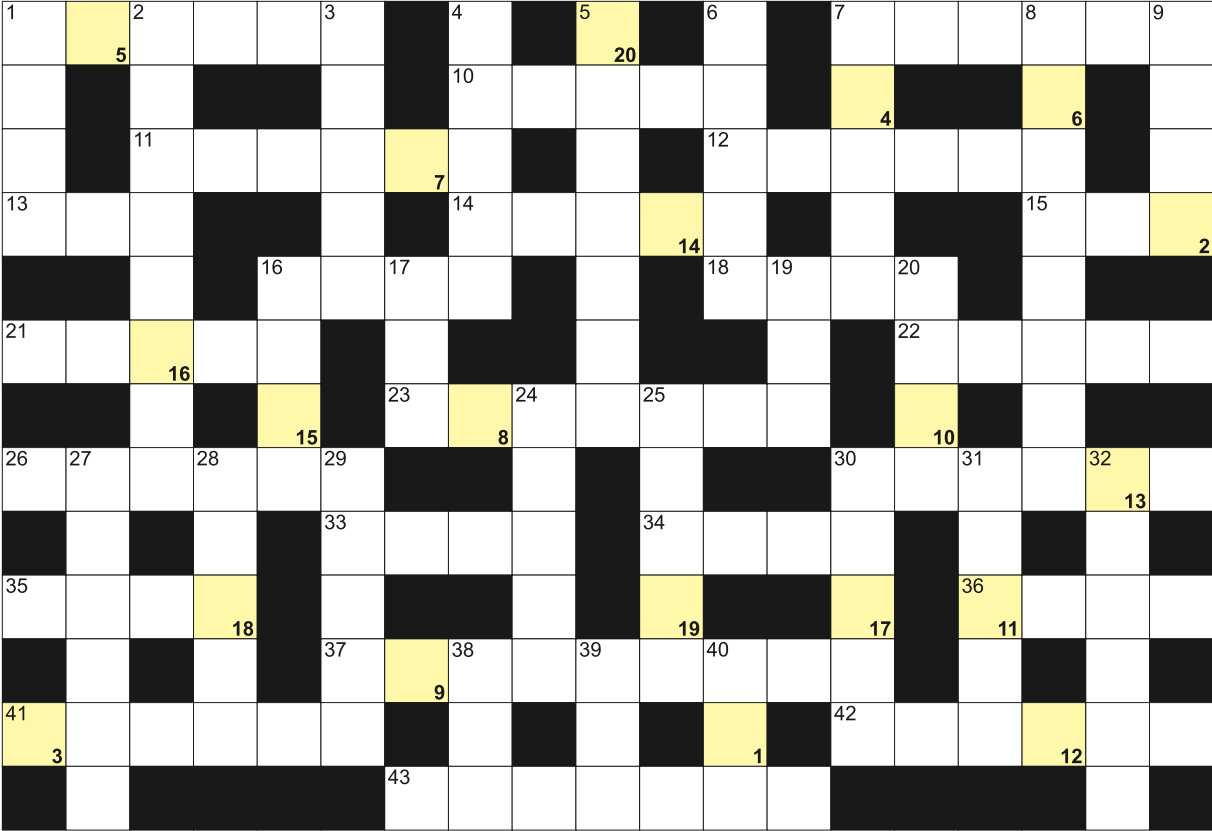
05:25 Szkoła - Leon Grosicki z 2b gimnazjum czuje się ignorowany przez swoją dziewczynę i kolegów. By sprawdzić co tak naprawdę o nim myślą, rozpowszechnia informację o własnej śmierci. 08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny. Komisarze rozpoczynają śledztwo dotyczące zlecenia zabójstwa. Jeden z więźniów twierdzi, że jego kolega z celi zlecił komuś dwa zabójstwa: kobiety i jej syna. 12:55 Detektywi - program kryminalny 14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 15:55 Sąd rodzinny - program sądowy 16:55 Sekrety życia - serial paradokumentalny	
17:55 Zagadki losu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Za duży na bajki II - kom., Polska, 2024 22:10 Głupi i głupszy II: Kiedy Harry poznał Lloyda - kom., USA, 2003. Do tej pory Harry Dune, który uczył się wszystkiego w domu od swojej mamy, pierwszy raz idzie do szkoły, i to od razu szkoły średniej. 23:50 Wzgórza marzeń - musical, USA, 2021 02:50 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 03:45 Fachowcy - program paradokumentalny 04:25 Druga strona medalu - talk-show	

TV 4

06:00 Lowcy skarbów . Kto da więcej? 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 18:00 Lowcy skarbów . Kto da więcej? 19:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi . Trójmiasto 22:40 Van Helsing - sens., USA, 2004 01:20 Love Island . Wyspa miłości - re reality show 01:50 Hardkorowy lombard 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:15 Pełna chata 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy	
---	--

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

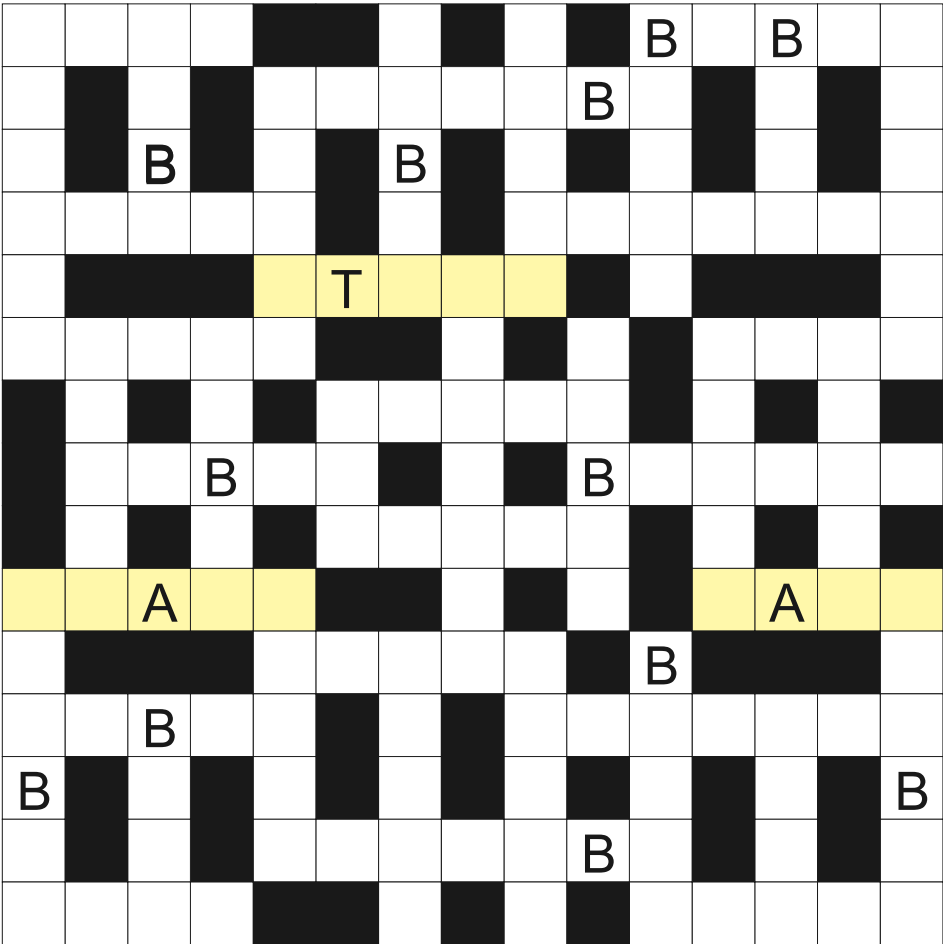
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) gra z kijem i bilami; 7) katalpa, roślina ozdobna; 10) Wiłkomirska, polska skrzypaczka; 11) noblowska powieść Reymonta; 12) inaczej liparyt; 13) tankowany zamiast benzyny; 14) nauka o moralności; 15) siedemnasta litera alfabetu greckiego; 16) Gs dla fizyka; 18) niejedna na pięciolinii; 21) amerykański stan z Augusta; 22) amerykański struś; 23) najważniejsze w kościołach; 26) pieśń żeglarska; 30) lekcja z pierwiastkami; 33) przeciwieństwo sytości; 34) baseny remontowe w stoczni; 35) miasto świętego Franciszka; 36) oznaczenie dzieła kompozytora; 37) posezonowa w sklepie; 41) rzeka w Poznaniu; 42) "... w Krainie Czarów" Lewisa Carrolla; 43) broni oskarżonego. **PIKOWO:** 1) sprint lub maraton; 2) miejsce pracy weterynarza; 3) polna lub asfaltowa; 4) zboże dla konia; 5) wiśnia wonna inaczej; 6) znak zodiaku; 7) sir Walter, autor "Ivanhoe"; 8) taktomierz muzyczny; 9) mityczny statek Jazon; 16) skinienie, znak ręką; 17) statek obcych; 19) rzeka w Ripon; 20) krzyż egipski; 24) dynastia współczesna Szekspirowi; 25) Jaromir, były polski panczenista; 27) niejeden w uczniowskim plecaku; 28) wieprzowe do galarety; 29) meksykańska roślina na szal; 30) błogosławiony stan; 31) kamienia łupanego i lodowcowa; 32) złudzenie, urojenie; 38) przepływa przez Mediolan; 39) ogród ze zwierzętami; 40) skaza moczanowa inaczej.

JOLKA z HASŁEM

Wyrazy z kolorowych bloków utworzą rozwiązanie krzyżówki:

Na diagramie ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "B". Miejsce wpisania hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych bloków, z oznaczonymi już dodatkowymi literami pomocniczymi - czytane poziomo.

pocztowe i kreskowe; miasto koronacji królów francuskich; przesywa strzałą zakochanych; Szaron, były premier Izraela; z oczami i nosem; inaczej lotos, roślina; rodzinne miasto Mariusza Kałamagi; kawon, soczysty owoc; okulary dla narciarza; biblijny statek Noego; duchowny z synagogi; miejski pojazd szynowy; samum i bryza; pojedyncze linijki wiersza; rzeka w stolicy Mali; wielopiętrowy budynek na osiedlu; państwo z Asmarą; drzewo z baziami; Kofi, były Sekretarz ONZ; ciotka lub kuzynka; nad okiem; stolica Grecji; inaczej o targowisku; świstak stepowy inaczej; największe jezioro Gwatemali; Pan pozujący do obrazu; Alfred, wynalazł dynamit; Stefan, były król Polski; azjatycki kraj z Delhi; ze stolicą w Belgardzie; sprzedawca w sklepie; mała Izabela; rejon wyborczy, rewir; opryszczka, zimno potocznie; hotelowa jednostka czasu; szósta litera alfabetu greckiego; tapczany, stoły i szafy; najbardziej czynni członkowie partii; tata z mamą; wyścig samochodowy.

2	5	6	4	3	9	1
				6		5
3	4		8		2	
4	2		5	8	1	3
		5			6	7
6	8		1			4
5		8	7	3		6
1			6	8		9
			2	1		3

	7		5	3	4	8
	3		6		7	2
			8	7		1
	5			6	9	2
	9		2		5	7
4						1
8				4	7	1
3	6	7		8	9	4
		4		2		3

WYKREŚLANKA: ukryliśmy 20 zawodów. Wykreślisz je wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos. Znajdź wyrazy: barman, broker, celnik, dekarz, fryzjer, grafik, kelner, lekarz, niania, pilot, prawnik, stolarz, piekarz, trener, aktor, chemik, kasjer, lektor, muzyk, treser

L	E	K	A	R	Z	L	O	T	S
K	O	P	N	P	E	I	T	B	P
C	E	P	I	K	O	M	R	U	R
H	E	L	T	E	K	O	E	N	A
A	O	O	N	A	K	F	N	C	W
T	R	E	S	E	R	A	E	E	N
A	M	J	R	Y	R	L	R	I	I
C	E	U	Z	A	N	K	A	Z	K
R	H	J	Z	I	O	N	S	B	R
U	E	E	K	Y	I	O	T	A	A
R	T	W	M	A	K	T	O	R	F
A	E	K	A	I	H	Y	L	M	A
G	R	A	F	I	K	S	A	A	T
U	A	M	I	D	A	S	R	N	I
N	U	D	E	K	A	R	Z	Y	M
A	D	W	O	R	Z	E	C	C	A